

SANDARA
DALBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje 2.00
Kanadoje ir Lietuvoje \$3.00

Pasai metų:
Amerikoje \$1.25
Kanadoje ir Lietuvoje \$1.50

Skelbimų kainas klauskite laišku.

SANDARA
327 E St. So. Boston, Mass.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY

Published by Lithuanian National League of America.
Consisting of 95 Branches, Located in all largest cities of the U. S. A. Represents over 60,000 Lithuanians in New England, and about 700,000 in the United States

SANDARA
327 E St. So. Boston, Mass.

Nr. 3. Tel. So. Boston 2408. SO. BOSTON, MASS. SAUSIO 19 D. 1928. Kaina 5 centai. Metai XV

Amerikos šalių Kongresas Knboj

JUNGTINIŲ VALSTIJŲ ATSKAITA PRIEŠ PIETŲ AMERIKĄ

Pereitą sekmadienį prasidėjo Pan Amerikos kongresas Kubos sostinėje Havanoje, kur nuvažiavo ir karališkai pasitiktas pats Jungt. Valst. prezidentas Coolidge. Šioje konferencijoje J. V. prezidentas turėjo susitikti su Pietų Amerikos 20 delegacijomis nuo 21 valstybių. Coolidge pasakė ilgą programinę prkalbą, kurioj pabrėžiamas Jungt. Valstijų politikos linija link Lotynų Amerikos kaip "tikros tarptautinės teisės principais ir taikiu tautų sugyvenimu" pagrįsta. Pirmas kalbėjo Kubos prezidentas Machado, pabrėždamas komplimentus Coolidgei, kaip didžiausios Amerikos tautos galvai.

Pamatinė konferencijos dvasia tokia kad Amerika turinti būti amerikonių ir Europos neprivalo kištis į Amerikos reikalus. Nors Jungt. Valstijų politika Pietų Amerikoje apeinama tylėjimu, tačiau pačių J. V. spauda prieš šios progos ta politiką smarkiai pliekia Jungt. Valst. kapitalistai turi idėję kapitalų Nikaraguoje ligi 20 milijonų dol. San Domingo 28 milijonus ir tiek pat Haiti; Urugvajui 77 milijonus, Bolivijoje 86 mil.; Venecueloj 162 mil. ir Chile 451 milijoną. Kapitalai yra daugiausia privatių bankų ir didelių eksploatacinių korporacijų. Tuo tarpu Jungt. Valstijų kariuomenė kišasi veik į visų tų valstybių reikalus, o Nikaragua, San Domingo ir Haiti laiko stačiai okupuotą ir kaip Nikaraguoje stačiai žudo žmones. Idomu bus išgirsti tos Pan Amerikos konferencijos galutinius vaizius.

PRIEŠRINKIMINIAI ŽINKSNIAI

Amerikos demokratų partija pasirinko savo konvencijai vietą Houston, Texas valst., kuri skaitoma tarpe Jungt. Valst. pietų ir vakarų. Ten mat demokrat. jaucia svo tvirtovės ir žada jas ypatingai stiprinti. New Yorko gubernat. Smith jau garsiai nominuojamas busimais kandidatus nuo demokratų prezidento vietai.

MOTERYS ŽADA IŠRINKTI LINDBERGĄ

Connecticut moterys kolegija, kurioj atstovavo veik visų Jungt. Valstijų studentės moterys, republikonės "nominavo" į Jungt. Valst. prezidentus lakuna pulk. Ch. Lindbergą. Kiti kandidatai buvo Will Rogers, Herbert Hoover ir Calvin Coolidge. Dr. Henry W. Lawrence, istorijos departamento viršininkas paaiškino, kad konstitucija nevaržo prezident. kandidato amžiaus. Tokiu budu galimas dalykas, kad Lindbergą moterys ir išrinks.

BEPROČIŲ ARMIJA AUGA

New Yorko valstijoj bepročių jau esą 10.509 daugiau, kurie nebegalai sutilpti beprotnamiuose Ligonių nepročiams nespėjama statyti. Ligi birželio 30 d., spėjama bepročių padaugėsia dar bent 2000.

AMERIKIEČIAI ŽUDO. NIKARAGUOS ŽMONES.

Jungt. Valst. jureiviai pradėjo mėtyti bombas į Nikaraguos sukilėlius. Tas žudymas jau pasiekė tiek, kad viena diena išmušta 40 sukilėlių. Dabar ten randama 3000 Jung. Valst. jurninkų. Ar tai Amerikos reikalas nuėjus žudyti svetimos valstybės žmones?

PREZIDENTAS COOLIDGE HAVANOJ

Jungt. Valst. prezidentas Coolidge pereitą sekmadienį atplaukė karo laivu į Kubos salą į Havaną Pan Amerikos kongresui atidaryti. Sutiktas labai iškilmingai.

Dar Bus Sniego

J. V. oro tyrinėtojai skelbia, kad šią žiemą ir labai greitai prasidės sniego laikas. Tokia žiema, kaip ligi šiol, bėra buvusi prieš 57 metus. Bet manoma, kad sausio galas, vasaris ir dalis kovo bus dar gana šalti ir su sniegu.

Orlaiviai i Nikaragua

Pereita šeštadienį išlėkė 3 kariški orlaiviai su kulkosvodyčiais ir bombomis mušti Nikaraguos sukilėlius.

LENKIJOS NOTA LIETUVAI

REIKALAUJA PRADETI DERYBAS

Berlynas. Sausio 12 d. A. P. Lenkų Teleg. Ag. praneša šiandien, kad Lenkijos vyriausybė nusiuntė į Kauną Lietuvai specialų kurjerį su nota, ragindama Lietuvos vyriausybę pradėti derybas gale sausio mėnesio Rygoj Latvijoje.

Derybų pradžioj diskusijoms nota pataria sutvarkyti susisiekimą tarp abiejų valstybių per sieną ir atnaujinti pašto, telegrafo ir geležinkelių susisiekimą.

LENKU SOCIALISTAI UŽ AUTONOMIJĄ IR PLEBISCITĄ VILNIAUS KRAŠTE

DANCIGAS. Lenkų socialistų organe "Robotnik" idėtas P. P. S. lyderio Nedzialkauskio straipsnis apie Lenkijos Lietuvos konfliktą. Straipsny nurodoma, kad ligi šiol šis konfliktas dar nesąs likviduotas ir tebegresia Europos taikai. Nedzialkauskis rašo, kad P. P. S. yra pasiryžusi iškelti Vilnijos apsisprendimo principą. Laikinoji griemėnė konfliktui švelninti turinti būti Vilniaus krašto autonomija.

Lenkų Liaudininkai Reikalauja Lietuviams Autonomijos

Valdžia už tai juos iškrėtė RYGA. Latvių spauda praneša iš Varšuvos, kad "Wyzwolenie" valdybos bustinėj policija padariusi kratai ir konfiskavo seimo rinkimų plakatus ir atsisaukimus, kurie laikomi priešvalstybiniais. Tarp kitų, konfiskuoti atsisaukimai, kuriais gudams, ukrainiečiams ir lietuviams reikalaujama suteikti autonomiją.

PILSUDSKIS PRISI-PĄŽINO LIETUVIŲ

BERLYNAS. Lenkų dešinioji spauda nepatenkinta, kad Pilsudskis Ženevoje pasisakė esąs lietuvis Politiniuose lenkų sluoksniuose šis prisipažinim. sukėlęs neramumo ir nusivylimo, kad Lenkiją anksčiau ir dabar valdą lietuviai.

DIDELĖ NAUJIENA

Kauno ir Klaipėdos laikraščiai praneša, kad Kauno mieste judėjimas buvęs laisvas per visą Naujų Metų naktį, tai yra ir po pirmaj valandai galima buvo produris išeiti. Ir drąsumas tų kauniškių. Jei taip būtų dangus užgriuvęs, vaikščiojant per kiaurą naktį! Valdžia turėtų atsakyti, kam leido piliečius vaikščioti

RUOŠIAMAS "SANDAROS" JUBILĖJINIS NUMERIS

SU NEW BRITAIN IR MONTELO PRIEDAIS

Vasario 16 diena Lietuvos nepriklausomybės 10 metų sukaktuvių paminėjimui ruošiamas didelis dvigubas "Sandaros" numeris, auriam kviečiami parašyti po specialų straipsnį visi "Sandaros" Bendradarbiai. Jame numeryje bus taip pat New Britain ir Montello lietuvių kolonijų ekstrapriedai. Gerbiamų bendradarbių prašoma medžiagą siūsti kiek galima anksčiau.

VOLDEMARO PADĖKA SANDARIEČIAM

Lietuvos Užsienių Reikalų Ministerijos general sekretorius Bronius K. Baltutis ministerio pirmin. Voldemaro pavestas atsiuntė padėkas vardu: Conference of American, Hartford, Conn. ir "Sandara" Lawrence, Mass. padėkos raštus už nusiuntimą telegramų Tautų Sąjungon Geneyoje, kuriose buvo protestuojama prieš Lenkijos agresiją ir reikalaujama grąžinti Lietuvai Vilnių. Vyriausybė aukštai įkainojanti Sandariečių gerus patriotiskus norus ir gyvai dėkingai atjaučiantį toki padrašinimą, žinodama, kad ir broliai užjūryje yra vienos minties su vyriausybe.

Komunistai Sodina Kunigus Kalėjiman

LONDONAS. Žiniomis iš Honkongo, Swabue komunistai buvo suėmę tris kunigus. Suimtieji buvo išstatyti pajuokai miesto ga-

JACK SHARKEY IR TOM HEENEY IŠEJO LYGIOMIS

SHARKEY PRIPAŽIŠTAMA PIRMENYBĖ

Pereitą penktadienio vakarą sausio 13 d. įvykusios tvėse, paskum uždaryti kablėjime. Dvasininkus išvadake Madison Square tarpvo anglų kontrtorpedinis lietuvių championo Jack Sharkey Zukausko ir Naujosios Zelandijos championo Tom Heeney pasibaigė lygiomis 13. raunde, kur Sharkey susižeidė savo kairę ranką. Kumštynės buvo labai gyvos, nei vienas nepasidavė. Žinovai labai gražiai atsiliepią apie musul Sharkey ir bendrai pripažįsta jam pirmenybę. Dabar Sharkey turės keletą savaičių gydyti savo sužeistą ranką. Mažoma, kad abudu gaus vėl po neužilgo susiimti ligi aiškios persvaros. Sharkey pareiškė: "Kaip aš galėjau laimėti nereita naktį? Kuomet aš įėjau į kambarį persirengti prieš kumštynes, ten atradau katę su trimis juodais kačiukais. Be to tai buvo penktadienis ir dar trylikta..."

LENKAI SUTAUPI. NO MIRTIES BAUSMĖ

Bus nebešaudomi, bet kariami

DANCIGAS. Lenkijos prezidentas Moscickis pasirašė dekretą kuriuo atmainomas šaudymas, kaip aukščiausia bausmė už kriminalinius ir politinius nusizengimus. Ateity šaudoma bus tik pagal karo teismo sprendimus. Civiliniams teismams išnešus sprendimą — mirtistieji mirti busią kariami. Nepersenai Lenkijoj valdžia buvo paskelbusi konkursą tautinio stilyaus kartuvėms pastatyti. Matyt konkursas bus pavykęs...

KONKORDATAS

LIETUVA GRAŽINTA Į VIDURAMŽIUS

Kokį konkordatą su popiežiu Voldemaras su Smetona pasirašė

XIII NUMERIS.

Konkordato 13 punktas skamba šitaip (13 numeris paprastai vadinamas nelaimingu):

"1. Visose viešose, arba valstybės šelpiamose mokyklose, religijos mokymas yra privalomas. Kompetentinga dvasiškoji vyresnybė nustatys programą ir parinks vadovėlius. Mokytojų skyrimas ir tikybos mokslo priežiūra, kiek tai liečia mokslo turinį ir dėstančiųjų dorą, bus atliekama laikantis Kanonų teisės. Jei vyskupas atimtų iš mokytojo leidimą dėstyti tikybą, tai šis tuo pačiu nustos teisės dėstyti religijos mokslą. Tie patys mokytojų skyrimo ir atšaukimo principai bus taikomi valstybės lešomis laikomo teologijos filosofijos fakulteto profesoriams, profesorių padėjėjams ir universiteto adjunktams.

"2. Visose dieocijose katalikų bažnyčia, esanti kanonų teisėmis, turės valstybės šelpiamas seminarijas kurios bus bažnyčios žinioje ir kurioms, ji skirs mokytojus. Aukštųjų seminarijų (graifis) išduotieji išėjo mokslo liudijimai bus

KAUNAS. Valstybės monopoliu ateinantiems mėsams užpiko 11 milijonų laipsnių (apie 120,000 literių) spirito iš Lietuvos spirito daryklų ir dar žada pirkti 8 milijonus laipsnių (apie 90,000 literių). Tuo budu mano valdžia patenkinti kraštą ir mažiau bepirkti degtinės iš užsienių.

Republikonų Viršus

Exsenatorius William M. Butler Republikonų Moterų klubui pareiškė, kad naujuose rinkimuose pilnai laimės republikonai.

Trumpos žinios

Vaikas gimė su barzda ir usais. So. Amerikoje Rio De Janeiro sausio 9 d. praneša iš Propria miesto, valst. Sergips, kad vaikas gimė su barzda ir usais. Jo tėvai yra ukininkai.

Išėjo medžioti zuikių, nušovė 5 1/2 pėd. gyvatę. Richard Monanken, išėjęs medžioti zuikių netoli Hudsono, pamatęs milžinišką 5 1/2 pėdų gyvatę nušovęs parnešė namo.

30,000 mainierių rengiasi streikuoti Cekoslovakijoje. Sausio 10 d. 30,000 mainierių rengiasi streikuoti, jei jiems nepakels algų 20 nuošimtį lig vas. 5 d.

Amerikos orlaiviai bombarduoja Nikaraguos sukilėlius. Sausio 11 d. Managua Nigaraguoje sukilėliai norėjo įsistiprinti 4 mylios nuo Quilele, bet Amerikos mariniai iš oro juos bombardavo. 9 tapo užmušta, 3 sužeista.

Providence, R. I. Milijonierius Sack norėjo nusižudyti. Bandė pasipiauti skustuvu. Doktorai sako, kad pagys. Jo pati sako, kad jį ką nors išgėręs, kur jam kenkia, bet tikros priežasties dar nežino.

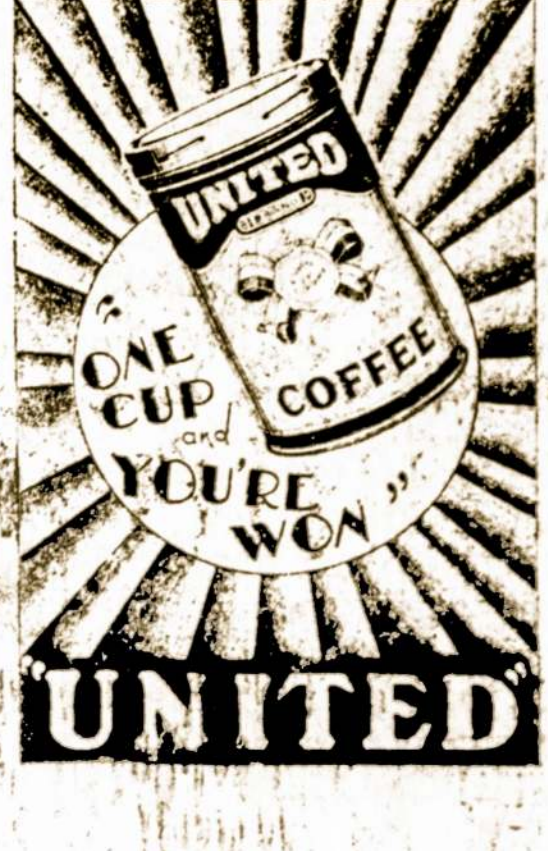
Los Angeles, Cal. Ponia Olive Mix skundžia savo seną vyrą Tom Mix, muvių hero aktorių, kad jai užmokėtų po 1,500 dol. kas mėnuo likusių pinigų; ji sako, kad jis jai tai žadėjo, kuomet jie skyrės 10 metų atgal. Sako, kad Tom Mix uždirbo 5,000,000 dolerių.

Haverhill, Mass. Sausio 11 d. riš streiko klausimą arbistracijos keliu. Čia buvo kilęs streikas del numušimo algos kulnių darbininkams.

Frankforton Main. Vokietija. Vokietijos kemikai tikisi padirbti cukrų iš plaukų. Jau darė bandymus, kur buvo pasekmingi. Bet nežinia iš kieno plaukų.

Chicago, Ill. Sausio 9 d. du banditai norėjo apvogti teatrą, bet juos užklupo seržentas detektyvų biuro ir mirtinai užšovė iš rankinio kulkosvaidžio.

Newburyport, Mass. — Naujai išrinktas majoras Gilis, patarė įstoti į Navy. jei darbo negali gauti. Aš buvau pats laivyne ir aš gailiuos, kad išstojau.

A.L.T. Sandaros Reikalai

Sandaros Kontestas Prailgintas

LIGI NEPRIKLAIMSOMYBĖS SUKAKTUVIŲ

Papigintos "Sandaros" Kontestas prailginamas nuo sausio 20 d. iki vasario 16 dienos, tai yra ligi Lietuvos Nepriklausomybės jubiliejaus imtinai. Tai diena yra ruošiamas "Sandaros" jubiliejinis numeris su daug straipsnių, žinių ir paveikslų ir ta diena bus "Sandaros" kontesto pabaigtuvės.

Kontesto pratęsimas daromas dėlto, kad daugelis gerbiamų rekomenduotojų, baigę savo kvotas ir užrašę po 5 naujus skaitytojus reikalauja dar naujų čekių išplatinti skaitlingų savo pažystamųjų tarpe. Kas Dovanų Kontesto čekių nebenturi, prašoma skubiai pranešti, bus atsiųsta.

Išnaudokite tą vienintelę progą kuoplaciausiai. "Sandara" už \$1.00 visiems metams galima gauti tik laike šio kontesto. Rekomenduotojams, kurie atsiųs daugiau 5 prenumeratų bus atsiųsta dovanų knygomis ligi \$1.00. Pasirinkite iš katalogo. Kviečiame į darbą.

ADMINISTRACIJA.

\$1-00 KALEDŲ DOVANA \$1-00

Užsirašantiems laikraštį "Sandara" ant metų šis čekis skaitomas vieno dolerio vertės. Užsirašymo laikas nuo 1927 m. gruodžio 20 d. iki 1928 m. sausio 20 d. "Sandaros" kaina metams \$2.00. Atsiųsk "Sandaros" Administracijai tą čekį pridėjus TIK VIENA DOLERĮ ir gausi laikraštį visiems metams. Šis čekis galioja viena mėnesį nuo gruodžio 20 ligi sausio 20 d.

Užsirašantiems vardas, pavardė

Pavardė .....

Numeris ir gaus .....

Miestas, valstija .....

"SANDARA" 327 E STREET SO. BOSTON, MASS.

PRIE "SANDAROS" DOVANŲ KONTESTO EIGOS

Per pereitą savaitę atsiuntė nemažiau kaip po 5 prenumeratas šie gerb. rekomenduotojai: J. Čereškevičius Auburne 5, p-lė Šarkaitė Waterbury 5, Kaspūtis Kenosha 5, iš Worcesterio dar 11 naujų, kurių 5 p. Dėdino, Petronis Rochester 5; Songaila Dorchester dar 5, Tribuliuskas Dorchester dar 5, Visminas Cambridge 5, J. Alasevičius iš Dorchesterio dar 5, Šarbakas Lynn 10, P. Dagis Cliffside, N. J. 5. Be to pataisome, kad iš Hartfordo 5 naujus skaitytojus atsiuntė Kazys Balskus ir 4 Br. Vedeikis.

BRIDGEPORT, CONN.

Iš 15 kuopos darbuotės. Bridgeporto Sandariečių veikimo nepasirodo niekuo spaudoje, tai skaitytojai gali pamanyti, kad Bridgeportiečiai visai apmirę leltargo miegu, bet tikrenybėje visai kitaip yra. Čia Sandariečiai yra gana gyvi ir aktyviai veikia kuopos bei organizacijos reikaluose.

Sausio 10 d. š. m. kuopos susirinkime, dalyvaujant skaitlingai narių, likos užgirtas kuopos naujos valdybos sastatas šiems metams (1928), susidedanti iš gyviausių Bridgeporto Sandariečių tai: D. V. Stajunaitis, pirm. P. Remeikis, vice pirm. J. Gesevičius, už rašt. A. Sapiega, fin. rašt. V. Coolidge, išd. kurie pasižadėjo gyvai darbuotis organizacijos reikaluose.

Daugelis iš narių pareiškė, kad aplaikytus iš centro lapelius "Kalėdų dovanų" del nupigintos "Sandaros" prenumeratos skaitytojams plačiai išplatinti ir daugelis užrašinėjo po ke-

lia naujų skaitytojų, kas reiškia, kad šiais metais Bridgeporte pasididins skaitlius "Sandaros" skaitytojų.

Iš komisijų raportų pasirodė, kad kuopiečiai su šiu metų pradžia yra pasibriežę įvykinti visą eilę įvairių parengimų su skirtingais programais, kuriais yra stengiamasi pakelti organizacijos reikalai ir sykiu pasitarnauti vietos Lietuvos visuomenei, kuri skaitlingai lankosi į Sandariečių parengtas pramogas.

Sausio 21 d. atsibus Balis, kur atsilankusieji turės progos linksmai praleisti laiką. Vasario 19 d. įvyks teatrų, veikalas "Gyvenimo Verpetė", didelis ir svarbus veikalas. Aktoriai susideda iš gabiųjų Bridgeporto menininkų. Galima tikėtis, kad sulotinkamai ir teks pamatyti gražus vaizdas. Vėliaus po Velykų nutarta surengti koncertas su balium ir vėl pramoga.

ALTS. 15 kuopos susirinkimai atsibuna kas antaras antradienis po pirmą kiekvieno mėnesio po Nr. 407 Lafayette st. Norinti prisirašyti ar kitokių reikalų malonėkite atsikreipti. A. Sapiega.

NORWOODIEČIAI SUKILO

Iš Norwoodo mums praneša, kad ten sukilo į darbą visi Sandariečiai ir žada pas save ne tik dvigubai, bet trigubai padidinti savo kuopos narių skaičių ir "Sandaros" prenumeratą. Darban stoja gerb. Vasiliauskienė, p. Pečiulienė, p. Dirsiene, p. Pėžienė, p. Alasevičienė, J. Pėža, J. Ruškys, J. Pečiulis, J. Veršlaciakas, J. Dirsa, B. Tumaškaitė ir kiti. Jau naujų skaitytojų yra gauta užsakymų arti 10 naujų. Kaip girdėti Norwoodiečiai eina lenktynių su monteliečiais. Geriausios kloties, Norwoodiečiai!

CHICAGO, ILL.

Paskaitos-Prelekcijos kas sekmadienio rytą

Labai įdomios ir svarbios prelekcijos ir paskaitos, kurias duos žymios ypatos, patyrę profesionalai bei visuomenės darbuotojai — inteligentai, įvyks kas sekmadienio rytą nuo 10-12 valandos, Lietuvos Auditorijoje, mažoj salėj.

prelegentai ir temos

Sausio 8 d., adv. p. S. Kodis kalbėjo temoje: "Senovės lietuvių tikėjimo pamatai, k.t. du—polinis, trijų—savibių, daug—centrinis ir valia—monizmas". Publikos atsilankė vidutiniškai. Kas buvo atsilankęs, tas labai daug ko pasimokino mūsų bočių senovės istoriją ir tikėjimo.

Sausio 15 d. Dr. S. Biežis, kalbės temoje: "Kaip galima prailginti žmogaus amžius".

Sausio 22 d. kompozitorius p. Stasys Šimkus, tema: Kryptys ir Srovėms muzikoje".

Sausio 29 d. p. J. Hartmanavičia, tema: "Demokratijos Evoliucija".

Vasario 5 d., adv. Jonas Bucinskas, tema: "Jaunuo-mėnės Auklėjimas".

Šias prelekcijas-paskaitas rengia ALT. Sandaros 4-tas apskritys. Jo išrinktoji rengimo komisija iš šių žinomų darbuotojų: p-nios K. Katkevičienė, P. Petraitiene, pp. St. Kodis ir K. J. Semaška. Yra vilties, kad šis apšvietos darbas duos geru pasekmių.

Lankykime prelekcijas

Iš paskelbtų prelegentų matosi, jog tai visi yra atsakomingi ir kompetentiški vyrai. Vieni iš jų baigę teisių, medicinos, muzikos bei komercijos mokslus, ir visi neša kultūros darbą žmonių gerovei.

Jau vienoje paskaitose teko man buti t. y. p. Kodžio, kur daugybę istorinių dalykų teko išgirsti apie lietuvių praeitį. Tik pažiūrėjime į temas ir prelegentus, tai reikia džiaugtis, kad galima išgirsti iš savo profesionalų bei mokslo vyrų, apie įvairius dalykus.

Kas lankys, o kas ne, bet Sandariečiams tai neatleista. Jeigu vieni Sandariečiai susirinkę, tai netylptu salėn žmonių. Dabar mūsų draugų, kažko nesimato daug, laikas eiti su pažanga ir įgyti sveikas žinias.

Bendras Chicagos Lietuvių Apvaikšiojimas 10 m. Lietuvos Respublikos

"Sandaroje" buvo minėta, jog Sandaros 4t-as apskritys pakėlė sumanymą, kad visos sriovės bendromis jėgomis paminėtu 10 metų Lietuvos Nepriklausomybės gyvavimą. Pirmoji bendra konferencija kažkai susipynė. tik Sandariečiai atsilankė konsulate, pas p. Žadeiki. Bet sausio 6 d. p. Žadeikis pakvietė vėl bendrą posėdį. Šį sykį dalyvavo visu trijų sriovių atstovai ir plačiai pasitarė nutarė, kad surengti, vardu visų Chicagos lietuvių, 10 metų jubiliejinį Bankietą.

Iš apvaikšiojimo mano kviesti gubernatorių p. Small, miesto majorą p. Thompson, Pabaltijų Valstybių konsulius ir kitus žymius amerikonus, kurie daug padėjo del Lietuvos Nepriklausomybės atgavimo.

Taigi tokis bankietas įvyks vasario 19 d. Stevens viešbuty. Yra manoma, kad visų turėti apie vieną tūkstantį publikos. Gerai, kad

sandariečiai sumanė, nes ta šventė priklauso visiems patriotiškiems lietuviams, kurie tik myli savo gimtinę kraštą. Tai yra gražus pavyzdys, kad lietuvių iš musų partijos gali suprasti kas yra tautinis reikalas ir valstybinis nusistatymas. Ksaveras.

NORTH SIDE

Northsidės Draugijų Sąryšis turėjo koncertą balių sausio 8 d. kuris puikiai nusisekė. Programą išpildė mišrus Pirmyn Choras ir SLA. 226 kuopos jaunuolių choras, abu po vadovyste p-nios S. Čerienės. Pirmyn choras pasirodė ši sezoną dar pirmą sykį, kurį neseniai pradėjo vesti ponia Čerienė, bet reikia pasakyti, kad choras labai gražiai sudainavo, tai tuo reikia džiaugtis. Pianu skambino p-lė Semaškutė ir viena, kurios nepamenu. P. St. Jakubauskas, pasakė juokingą monologą, kuris padarė nemažai juoko. Publikos buvo daug ir liks pelno sąryšui. — Buvęs.

SERNO FONDO KONCERTAS

Serno Fondo Komitetas rengia didelį koncertą, sausio 25 d. Lietuvos Auditorijoje. Jame dalyvaus žymūs dainininkai ir chorai. Čia paviršutiniai reikia pažymėti programo dalyvius, nes rašančiam šiuos žodžius nėra galutinai žino-

Laiškas Redakcijai

Arcadia, California.

Nemanau polemiką varyti su niekuom, vien tik skaitydama "Sandaros" Nr. 52 patėmijau užsipuldinėjimą per "Vienybę" [korespondentą ant Sandariečių 12 kp., tai man užsidedę krutinė ir negaliu užtylėti: Taip! Ona Ramanauskienė niekad nebėga ir nebėgs nuo savo partijos arba Sandaros ir ji sutinka su dabartinėmis "Sandaros" pažvalgomis ne žiurint, kas ją redaguoja, nes tai yra priderystė kiekvieno gero lietuvių prigulėti prie Sandaros ir ginti jos principus nuo užnuoliku. Čia prisipažinsiu, kad aš buvau viena iš pirmtinių skaitytojų "Vienybės Lietuvosininku" dar redaguojant g. Paukščiu, ir visada gerbiau ir agitavau "V. L." kaip pirmą pažangesnį laikraštį Amerikoje. O dabar nenoromis veržiasi papeikimo žodis "Vienybės" štabui ir redakcijai už daleidimą savo laikraštyje vaidus kelti ant Sandariečių 12 kuopos Lawrence. Man rodos, kad "V." skaitytojai ir Sandariečiai yra vienminčiai žmonės, vien tik tuomi skiriasi, kad "Vienybė" yra bizniškas laikraštis, kooperatyviškai išdraskytas tarpe žmonių visokių nuomonių, o "Sandara" yra vienintelis visuomenės pažangiųjų tautiečių laikraštis, turintis geras principus, kultūrą, demokratybę ir svarią politiką. Taipgi "Sandara" riša visus gerus lietuvius į vieną ratelį del atgynimo tėvynės nuo smurtininkų ir bolševikų Lietuvoje. Todėl p. Žukauskas esi vertas papeikimo del sukėlimo vaidų tarpe savo draugų Sandariečių 12 kp. Jonai, jeigu išstojai iš Sandaros" ir "V." štabą, tai nors bukie sau ramus, nešmeižkit savo buvusius draugus Sandariečius, su kuriais taip ilgai darbavaisi. prigulėdamas 12 kp. Aš gerai atmenu,

kaip mes visi sutvėrėme Sandaros 12 kp. iš geriausių vyrų, kaip tai Ramanauskas, Sekys-Dagis, J. Pašakarnis, Veckys, Kerdiejus, Zukauskas, Stumskis, K. Vidunas, Bagdonas, T. Strazdas. Buvo visi geri veikėjai Sandariečiai 12 kp. Na ir kam dabar reikia išmetinėti kas dirbo daugiau arba mažiau, juk laurų vainikus niekas neuždės ant galvos, nes dar mūsų darbas nėra užbaigtas, tik dar paliko mums pasidaryti naują rezoliuciją pradedant su naujais metais ir pasidarbuoti Sandaros la-bui, kad iškėlus į pat viršūnę Sandarą. Tik tada galėsime jaustis, kad mes tautiečiai pabaigė savo darbą.

Bet neverta mėtintis į visas puses ir ant senatvės, kad neprisieitų pasilikti be partijos, kaip jau prisėjo vienam Chicagos daktarui, Patartina Jonai Ž., kad grįžtai prie Sandariečių 12 kp. velik bukie Sandaros didvyriu, ne kitų štabų mažvyriu ir tada jausiesi naudingesniu ir busi visų Sandariečių garbingesniu. O jeigu to neįspildysi, tai gali papulti į šventakuprių partijos teismą, tada bus bloga.

Kaslink Bagdono, Viduno ir Černiausko buk jie šmeižė 12 kuopa, tai negaliu tikėti, nes Černiauskas ant tiek buvo karštas tautietis, kad net kaip aš tvėriau Lawrence Moterų Birutės klubą tai Černiauskas buvo pirmutinis padavęs aplikaciją del prisirašymo i Moterų Birutės klubą. Na ir kas gali sakyti, kad tas žmogus negerbė savo partiją?

Lawrenciečiai, bukite narsus, darbuokitės savo 12 kp. Sandarai ir bandykite išleisti atskirą "Sandaros" numerį savo kolonijos istorijai.

ma, nekurie nebus pažymėti.

Iš choro, tai Northsidės Pirmyn choras ("Birutė" atsisakė) ir Ukrainiečių. Iš dainininkų — ponia Sofija Krasauskienė, ponia Solomėja Čerienė, viena ukrainietė, p-lė C. Cepukienė, smuiko; piano solo p-lė Soudauskaitė ir rodosi ponas Sabonis.

Taigi, visiems chicagiečiams reiktų butinai atsilankyti ir paremti šį labdarinę darbą. Visi žinokim ir aminkime sausio 25 d., kad tai yra "Dėdei Šernui" atsilyginimas už jo nuveiktus didžius literatinius darbus.

Redakcijos Atsakymai.

Visiems bendradarbiams. Dovanokite, kurie šiame numery nepamatsite dar savo raštų. Kadangi numerį baigiant ruošti dar gana daug rankraščių gauta, tai teko sunaudoti tik pačius butiniausius, o kitus atidėti sekančiam numeriui.

Gerb. K. Kindarui. Ačiu Straipsnį apie Lincolną i dėsimė didžiajame "Sandaros" Nepriklausomybės numery vasario 16 d.

Laiškas Redakcijai

kaip mes visi sutvėrėme Sandaros 12 kp. iš geriausių vyrų, kaip tai Ramanauskas, Sekys-Dagis, J. Pašakarnis, Veckys, Kerdiejus, Zukauskas, Stumskis, K. Vidunas, Bagdonas, T. Strazdas. Buvo visi geri veikėjai Sandariečiai 12 kp. Na ir kam dabar reikia išmetinėti kas dirbo daugiau arba mažiau, juk laurų vainikus niekas neuždės ant galvos, nes dar mūsų darbas nėra užbaigtas, tik dar paliko mums pasidaryti naują rezoliuciją pradedant su naujais metais ir pasidarbuoti Sandaros la-bui, kad iškėlus į pat viršūnę Sandarą. Tik tada galėsime jaustis, kad mes tautiečiai pabaigė savo darbą.

Bet neverta mėtintis į visas puses ir ant senatvės, kad neprisieitų pasilikti be partijos, kaip jau prisėjo vienam Chicagos daktarui, Patartina Jonai Ž., kad grįžtai prie Sandariečių 12 kp. velik bukie Sandaros didvyriu, ne kitų štabų mažvyriu ir tada jausiesi naudingesniu ir busi visų Sandariečių garbingesniu. O jeigu to neįspildysi, tai gali papulti į šventakuprių partijos teismą, tada bus bloga.

Kaslink Bagdono, Viduno ir Černiausko buk jie šmeižė 12 kuopa, tai negaliu tikėti, nes Černiauskas ant tiek buvo karštas tautietis, kad net kaip aš tvėriau Lawrence Moterų Birutės klubą tai Černiauskas buvo pirmutinis padavęs aplikaciją del prisirašymo i Moterų Birutės klubą. Na ir kas gali sakyti, kad tas žmogus negerbė savo partiją?

Lawrenciečiai, bukite narsus, darbuokitės savo 12 kp. Sandarai ir bandykite išleisti atskirą "Sandaros" numerį savo kolonijos istorijai.

Lauksiu pamatyti Lawrence lietuvių pasidarbuoti. Ona Ramanauskienė.

Laiškas iš Rygos

AVANTIURISTAI IR KEISTA AVANTIURAI.

BJAURI PLEČKAICIO IS-DAVIKYSTĖ

Jau apie Plečkaičio vedamą politiką buvo daug rašyta. Šiuo vėl gaunama vis naujų davinų, kurie nead-bejotinai sako, kad ta linija, kuria eina Plečkaitis su savo draugais, yra niekuomi daugiau, kaip politinė trumparegystė ir aklas lenkų imperialistiniams siekiams patarnavimas.

Patyrimas rodo kad niekuomet kitos valstybės valdžia, —tuo labiau diktatura, — nepadės kitos valstybės kad ir demokratinė visuomenės grupei, jei ji neturės iš to sau naudos. Altruistu labai maža pasaulyje. Tuo labiau, kada eina kalba apie Lenkijos valdžios "pagelbą" Lietuvos demokratinėi visuomenei Voldemarui nuversti.

Tuoj kiekvienam puola į akis ir darosi nesuprantama, kad Lenkija, kurioj siaučia diktatura, kur taipgi paleistas Seimas, emė ir pasiulė pol. emigrantams "pagelbą" demokratinės tvarkos atstatymui Lietuvoje.

Ta "pagalba", kokia naudojasi grupė emigrantų vedama Plečkaičio, yra ne daugiau, kaip priemonė savų reikalų — interesų patenkimui. Juk Pilsudskis bebaugindamas Plečkaičio sudarytais "emigrantų" batalionais, Zenevoje priver-tė Voldemarą sutikti su tuo, su kuo nesutiko nė viena iki šiol buvusi valdžia.

Karo stovio tarpe Lietuvos ir Lenkijos panaikinimas, visų suprantamas ne kitaip, kaip Suvalkų sutarties sulaužymo toleravimas ir Vilniaus tylus išsižadėjimas.

Ir dabar, kada neužilgo bus tiesioginės derybos lenkų ir lietuvių tarpe, lenkams, suprantama, reikia turėti įrankis, su kuriuo būtų galima bauginti Voldemarą ir tuo pačiu išgauti juo didesnius vėl nusileidimus.

Tas kas seka bent kiek politini gyvenimą, tai pilnai supranta koks laukia likimas Plečkaičio asmenį ir jo sumedžiotą kelių dešimt nam tiesiai į akis gyveniman žiurinėiam suprantama, kad po to, kai Voldemaras patenkins Pilsudskio reikalavimus, tai tas pats Pilsudskis Plečkaitį išduos, arba geriausiu atveju paprašys išsikraustyti. O kad taip tik gali buti, kad Plečkaitis tėra sąmoninga ar nesąmoninga lenkų imperializmo auka, rodo žemiau privedami faktai.

Dar prieš emigrantų kongresą Rygoje, lenkai siulydami "pagelbą" pareiškė, kad ir neaiškiai, kad jie nori turėti karinę vadovę perversmą ruošiant. Tas pareiškimas buvo pilnai suprantamas ir todėl pareiškta, kad mes — rygiečiai su tuo nesutiksime.

Po kongreso, kada buvo jau visa paskelbta, Plečkaitis vistik neatsisakė eiti taip kvaila linija ir pradėjo daryti "armiją" Lenkijoje. Prasideda gabenimas ir viliojimas polit. emigrantu iš Latvijos ir kitur Lenkijon, siūstant ir duodant dideli atlyginimą.

Ona Ramanauskienė.

Tiesa, pol. emigrantų iš Latvijos išvyko tik 8, iš Vokietijos vėl apie tiek. Bet nesuradus pritarimo emigrantuose, prasideda viliojimas miesto bedarbių, nelietuvių ir jų gabenimas Lenkijon iki policija nesusekė.

Ir kas pasirodo nuvažiautus. Sudaromi ne atskiri lietuviški būriai, bet pasiunčiami Lydon prie lenkų 77-jo pėst. pulko ir atiduodami lenkų karininkų globon. Ir kada nuvykę emigrantai užprotestuoja prieš lenkiškas karo drapanas ir lenkišką tvarką, tai Plečkaitis tuos išmeta gatvėn, pveda politinės policijos žinion ar net pveda karo teismui... lenkų. Taip, išmestas gatvėn aktyvus Tauragės sukilėlis. Mikulskio draugas Bertulis. Išmestas gatvėn sergantis tik todėl, kad pareikalavo kad butu pašalinti lenkų karininkai ir butų pertraukta baisi avantiura. Devyni emigrantai, didesnė dalis tauragiečiai, šandien dar sėdi Vilniuje policijos nriežiuroje ir net protestuodami prieš visą badavimą. Vienas pareiškusis Plečkaič., kad tai yra patsidavimas. Išpėlbeio gyvybe tik atbėgdamas Latvijon.

Argi tai galima pavadinti bet kokiū darbu, kada tėra viso, — pabėgus daliai—30 emigrantu, 22 latviu bedarbių ir visiems kitiems esant lenkais?

Argi mes galime nesmerkti Plečkaičio avantiurizmą kada Tauragės sukilėliai išvadinti provokatoriais, nes nesutiko vilktis lenkiškus rubus ir be žiemi-nių drapanų sėdi badaudami Vilniuje? Argi mes galime nesmerkti Plečkaičio, kada jis atvirai sako, kad: padės mums iš užpakalio artilerija", arba "nieko ne padarysi, esame po svetimu stogu". Tai yra daugiau kaip avantiura, kada lenkiškas karininkas pasidaro tikruoju valdytoju, o Plečkaitis vien del to, kad iš-piovus lenkiškus guzikus su ereliu, važiuoja Varšuvon gauti sutikimo. Tai yra faktai.

Visai nenustabu, kad jau dalis emigrantu ir bendrai lietuvių išbėgiojo. Išbėgioję ir tie, kurie po kongreso—dievino Plečkaičio liniją ir mus, — liaudininkus, — vadino Voldemaro tarnais.

Turint omeny tai, kad Plečkaitis laikinai sustabdė "puolimą" ir nauju priėmima, darosi aišku, kad Pilsudskis įsakė triukšmaiti Zenevos posėdžių metu ir vėl įsakys triukšmą kelti prieš pat ir laike derybų.

Rašančiam nėra ne mažiausio nore apjuodinti ta linija ir tie asmenys, kurie ją pritaria. Man rupi parodyti, kaip lengvai žmonės pasiduoda svetimai įtakai ir nejuociomis patampa aktyviai. Taip, ne tik lenkų agentai sėdi generaliniame štabe ir daro paruošiamąjį darbą, bet ir užsienyje atsiranda asmenų, kurie kovodami su fašizmu padeda tik Lenkijai juo greičiau praryti Lietuvą tuo labiau, kad dabar karinė vadovybė jų rankose.

Keista laukti pagelba iš diktatoriaus demokratinėi tvarkai atstatyti, bet dar keisčiau, kada žmonės mėtaitis dirbė politinį darbą taip lengvai tampa imperializmo aukomis ir savo valstybės, — ne valdžios,— neprieteliais.

Ag. V. Mickus

Redaktorius Krėsle

Amžį gyvenk, amžį mokinkis. Tik laimė, kad kvotimai ne kasdien esti. Delto kvotimai visą amžį liekasi striksoti atmintyje, lyg kanapių Pylpai. Jei dar reiktų kvotimų kvotimus laikyti, tai aš nemykėdodamas pasakyčiau, kad sunkiausia laikyti ir redaktorius.

Sėdėjau redaktorius krėsle ir stengiaus įsivaizdinti užimamojo sano rimtį. Vaizduotuvė jau mačiau, kaip atsidaro durys, įeina interesantai: vienas, du, tris, dešimts. Dvasios akimis mačiau, kaip jie įeina, girdėjau, ką jie kalba ir išanksto kombinavau redaktoriškus atsakymus.

Deja, neišivaizdinu, — kaip jie išeinu...

Dabar man aišku, delko nėra žinomi busimieji daiktai. Tada tikrai sugriūtų pasaulis: monarchai išbėgiotų į ganyklas, ministrai nueitų grovių kasti, jaunavėdžiai berišami nuo altoriaus spruktų į virbus — žodžiu, būtų visuotinas kaosas ir haime! Be to direktoriai ir profesoriai, turbūt, perdėm rukių opiumą, kad dirksnius suvaldžius. O redaktorius tą visą amžį gulėtų lovoj, galvas kompresu aptvėrė ir simuliuotų... Nors ir psichopata, bet tik nuo interesantų išsigelbėjus!

Deja, visi mes laiminėjame užrištomis akimis. Nežinia pakelia užlaidą tikslai faktui įvykus...

— A! beištaria užrištakis nejuociomis prilipęs liepto galo.

— A... stena kortauninkas, ištraukęs nelaimingą kortą, — A, a... stebisi jis rytmetį išsiblaivęs, kada portfelį vietoj pinigų randa vekselį ir prie lovos tuščią vietą batams ir undarokui. Tai yra batus ir undaroką yra pralošęs...

— A! šuktelė detektyvas, užklupęs nusikaltėlių geroj vietoj, (kad nenubaudžius, pirma jis stipriai paima savo auką už pakarpos ir tik tada šuktelė— a!)

— A! nusidžiaugia netikėtai susitikę du prieteliai.

— A! šuktelėjo ar nusidžiaugė ir mano pirmasis interesantas, dar tik galvą pro duris iškisęs. Man rodos, kad visas pasaulis šniokščia vieną begalinį aaa... Man darosi šurpu to aaa...

A, — tai yra nykioji tuštuma, į kurios vietą Kurėjas pamiršo įdėti ateties žinojimą.

Mano pirmasis interesantas tarė ne vieną A! jis dar pasakė: — Laba diena, laba diena, tamsta o kaip malonu!

Tuo tarpu, kai mano samonėj formavosi nusistebėjimas šio turinio: — Iš kur tas malonumas? — interesantas ėjo artyn ir traskėjo toliau:

— Girdėjau, esi redaktorius? Kaip malonu (ir dar kartą — malonu...), man kaip tik busi naudingas!

Veidas lyg matytas — toks gauruotais, mažutis. — Prašau sėstis. — Kuo galėsiu tarnauti?

— Suspėsim, suspėsim, tamsta, ki-ki-ki! Ne striokas — čėžėjo interesantas (jis kartu čėžėjo ir juokė). Geras daiktas yra palaikyti gerus santykius su plunksnininkais, chi-chi-chi! Ypač turėti pažįstamus redaktorių.

— Pirmo, tamsta, man ding, mes nepasipažįstam, kito — ir abelai nemanau kad naudingumas... — pastebėjau.

— Beje, beje, mes tuoj susipažinsim! Vištas Gaidyla, tavo kolega! Esu mėgstas muzika, plastiką ir literatū. Esu buvęs ant pečiaus, papečy, Ameriko, Vidurinėj Azijoje, Persijoje, Norvegijoje, Sveicarijoje, Vokietijoje ir Rusijoje. — Mėgstu ir pats šį bei tą parašinėti. Tik jau aš iš to sau karjeros nedarau, o vien, taip sakant, — parašau ir į papečkį;

— Labai malonu (labai malonu — pasijutau bekartojas tą pačią frazę, del kurios pat pirma papykau ant interesanto ir ne tai norėdamas savo klaidą pataisyti, ne tai interesantą įgelti, pertraukiau jį klausimu iš anekdotų: — Sakyk, tamsta, turbūt ir geografiją žinai, kaip penkis savo pirštus?

— O, taip, aš geografijoje esu net pietus valges — atsišovė Vištas Gaidyla: matyt anekdotą žinojo...

— Na, juokus į šalį, eisim prie dalyko — tariu rimtai pažvelgęs į sieną, kur lyg pasagomis parašytas kabojo plakatas: "Nevogk laiko! negaišk! ir negaišink!" — Tamsta, reiškia, rašinėjate?... Mėgstate literatū... ar literatūrą, dovanokit, kad nesupratau?

— Prašau, prašau nesivaržyti. Aš pakartosiu: mėgstu muziką, plastiką ir literatū.

— Tai tamsta, taip sakant, mecenatas?... — pastebėjau, stengdamasi padaryt švelnesnę išvaizdą.

— Tai ne, greičiau mylėtojas, arba kaip dabar sako — mėgėjas.

— Rugsčių barščiu — norėjau pastebėti, bet sykį sugautas bejuokaujant, tariu: — Tai tamsta, taip sakant, platoniskas mėgėjas.

— Vo, vo! Mecenato meilė per daug materialinė. Pinigais meno nepakelsi. Čia reikalinga širdis. Literatū abelai nereikia pratinti prie komforto. Jie turi, taip sakant, patirti visą tą tragediją ir skurdą. Savo kailiu patirti. Kaip jie nutols nuo gyvenimo nebeuorės rašyti, nukentės literatū. —

— Na, nemanau, kad taip jau blogai būtų, pastebėjau.

— Kiek gauni algos?

— Tai mat, neseniai šioj profesijoje, dar negavau — apsidžiaugiau, radęs išėjimą.

— O kiek iš šalies uždirbti? — klausė toliau mėgėjas.

— Kaip tai? — nesupratau iš sykio.

— Na taip, gana paprastai. Šią gadynę kiekvienas uždariauja iš šalies: spekuliacija, vertimais, vakarine bugalterija, pamokomis. Yra ir kitokių uždariams šaltinių, yra. O ką veiki vakarais.

— O Viešpatie! sudejavau nekantaudamas.

— Bloga darosi? Tai vis nervalai — labai jautriai aiškino Gaidyla: — Žinomas literatū gyvenimas, anot rusų, niebožily...

— Pas mus nėra jau taip aukštų namų, kad būtų galima padangėse gyventi.

— Žinomas daiktas — nė kiek nesiginčijo mano naujasis kolega: — pats juk važinėjau; mačiau tokių namų, kur tikrai dangų rėmė. —

Nebetverdama emiau žiūrėti laikrodėlin, atsikėlęs pradėjau skubiai žinkniuoti. Kada ir tai nieko negelbėjo, priėjęs prie plakato su parašu "Nevogk laiko!" emiau jį knebinėti, stengdamasi jį tai atkreipti mano kolegos dėmesi.

Kolega buvo nepajudinamas ir tęsė savo įspūdžius apie dangų remiančius namus ir jų pastogėse džiustančius literatū.

Man blyktelėjo šokia gudybė: pasitvėriau lūnei pasitaikiusią kambarį lūpą ir žiūrėdamas pro ją į plakatą tariu: — Kąžkas su akimis pasidarė, — toliau kai per sieksnį nė per lūpą nebematau.

Tai pagelbėjo!

— O aš tai puikiai matau. Akimis tai galiu pasigirti — ne juokais gyrėsi Vištas Gaidyla: — nei jos man dumų bijo, nei šviesos. —

— Ar išskaitytum be akinų, kas ten parašyta? Atsargiai paklausiau kolegos.

— O, kaip dar. — Nevogk laiko. Negaišk ir negaišink. Lyg pasagomis parašyta!

— Taigi, taigi, lyg pasagomis parašyta — pritariu: — tik manau bus aiškiau parašius sieksninėmis raidėmis. —

— O tai labai praktiška. Kartais ateina tokių, kurių stačiai išvyti nesinori, gi patys nesupranta, nežiurint, kad time is money. —

— Tikra tiesa! — pritariu visa širdžia.

— Deja, turiu pastebėti: yra tokių žmonių, kuriems jokie parašai nepada, nors jiems pro nosies pakisęs rodytum!

— Labai teisingai, švenčiausią tiesą kalbi! rėkiau visa gerklė. Matydamas mano entuziazmą kolega kalbėjo kas kart labiau įtikinančiai:

— Taigi matai. Kaip jaunam praktikiui duočiau keletą patarimų: su neprašytais svečiais perdaug į disputus neįsileisti.

— Taip, rodos, ir darau — tariu. — Labai gerai. Jei reikalą atlikęs toliau sėdės ir trukdys dirbti — parodyk duris. Jei ir tas nepadėtų, — imk už apikaklės ir mesk per duris! —

— Ačiū už patarimą! tariu. Čia mane pagavo nesuvaldomas pyktis ir aš instinktyviai patsvėręs kolegą Vištą Gaidylą už apykaklės emiau vilkti durų link.

— Ką?.. Mane..? per duris!? Mane per du... nebeuogirdau, kuo nubaigė kolega užduryje.

Nespėjau atgauti kvapo, kaip per duris įvirto kitas interesantas. Bailiai apmetęs akimis savo priešą (taip įpratino mane pirmasis kolega) pastebėjau, kad šio antrojo formos kalbėte kalbėjo mano nenaudai. Vykusiu gestu prikišęs smakrą iki pačiai demarkacijos linijai (už šios linijos jau skaitosi bučkio zona), didžiausiu patosu jis įteikė savo ranką, tardamas kažin kokį sieksninį vardą, panašų į kai kurių Oriento šachų adresą: iš namų Siutas Tevelė pseudonimu Bizunėlis, poeta; turiu pažinti su žalvikšriu autoriu, artimas kolega Višto Gaidylos et cetera. — Tikiuosi pasipažįstate?

— O, kaip ką tik turėjau malonumo. — prisipažinau.

— Ar jis jau buvo? Su vizitu? Kaip gaila, kaip gaila... Ir manęs nepalaukė nenaudėlis?..

— Tai mat, išsiskubino, — tariu. Kuo galėčiau sveikam būti naudingas?... — lyg bestovinčio paklausiau poetos.

— Štai, prašau pasiskaityti — ištraukęs iš užančio didžiausį pluoštą raštų patiesė man po nosies Bizunėlis.

— Gal paliksėte man tą malonumą? — paklausiau.

— Tai geriau aš palauksiu, — pasiulė svečias.

— Kad taip neturiu laiko, — pasiskundžiau.

— Tai aš pats paskaitysiu, — sėsda.

— Tai mat, išsiskubino, — tariu. Kuo galėčiau sveikam būti naudingas?... — lyg bestovinčio paklausiau poetos.

— Štai, prašau pasiskaityti — ištraukęs iš užančio didžiausį pluoštą raštų patiesė man po nosies Bizunėlis.

— Gal paliksėte man tą malonumą? — paklausiau.

— Tai geriau aš palauksiu, — pasiulė svečias.

— Kad taip neturiu laiko, — pasiskundžiau.

— Tai aš pats paskaitysiu, — sėsda.

Moterų Skyrius

MOTERYS KAIPO IŠRADEJOS

Stebėtinai pasisekimas kelių moterų išmislyti naujus procesus ir medžiagas (nepermano egzistuojanti, netikėjimą) moterų gabumu. Visuomenė tiki, kad šitie keli stebėtinai atsitiktimai yra puikus išemimai. Šio straipsnio tikslas yra nekreipti dėmesį kelias pasekmingas išradėjas; bet analizuoti visus moterų išradimus per paduotą laiką.

Suv. Valstijų Patentų Ofisas gauna tiek daug visokių prašymų, nekreipia jokios ypatingos atydos į moterų išradimus.

Nuo 1905 m. iki 1921 m., moterims išduota 5,000 patentų, tas sudaro mažiaus kaip antrą nuošimtį visų išduotų per tą laiką patentų, bet yra daugiau negu patentų išduota moterims per 105 metų, baigiant 1895 m.

Iš 221 žemdirbystės išradimų pasirodo, kad 71 buvo sodinimo, žemės išdirbystės ir laukų valymo mašinerijos; iš 1,385 naminių daiktų, 440 buvo virtuvėms reikalingi daiktai; iš 227 medikališkų, chirurgiškų ir dantistiškų išradimų, net 73 buvo ligonių kambariam išradimai.

Iš 5,000 patentų išduotų moterims per parinktus 10

mas į vienintelį kambarį fotelį pasistulė autorius: — Sveikas pasiklausk.

— Pradėjo skaityti... Pagavime žodžiai tratėjo lyg kulkosvaidis, lapai it skiedros aižės į šalis.

— Kaip patinka? — klausia pats privargęs.

— Reikia... taisyti, perdirbti, perrašinėti visą nuo pradžios iki galo! — pastebėjau, tikėdamasis tuo budu kokiam laikui pasiliuosuoti.

— Tai gal paėmęs tuojau pataisyti?

— Tuojau negaliu, laaa-ko neturiu! — šaukiau.

— Na, tai sveikas pažiūrėk, aš pats pataisyti, pasisiulė mano ekzekutorius, traukdamas mane iš redaktorius krėslo: — Gal minutikei užleisi man vietos?

— Aš negaliu! Reikia medžiaga ruosti, spaustuvėn skubėti, o sudna diena! — rėkiau ne savy.

— Na tai kame dalykas? — nusistebėjo svečias, išsėdęs mano krėsle: — tamsta gali eiti sau spaustuvėn, aš čia pavaduosiū.

— Kas gi galų gale redaktorius: — tamsta ar aš?! — sušukau eidamas iš kailio.

— Ne šventieji puodus lipdo. Delko negalėčiau aš būti redaktorius? — visai ramiai paklausė mane Siutas Tevelė, užėmęs mano vietą.

— Lauk iš čia, nenaudėli! Lauk, lauk! — rėkiau visas etikos taisyklės užmiršęs.

— Jei sveikam ankšta gali išeiti! — bosu sutrimitavo mano svečias ir svyrėdamas priešo prie durų: — Prašau, durys atviros! — įtikinančiai tarė jis, atidaręs duris iki galo.

Dar kartą apmečiau akimis jo raumeningą liemenį. Jo rankos svyravo lyg dvi buožės, smakras, prikištas palei pačios buožių demarkacijos linijos, dvokė karščiui ir lyg vulkanų akmenys švilpė iš ten žeidžianti žodžiai... Durys buvo atviros... Jos vyliojo į laisvę! Ir aš smukau oran.

Aklasmatė.

na. Su termometro puolimu mes mažiau ir mažiau šviežio oro leidžiame į savo namus, kad nors gydytojais nuolat patarė nūr ko bijotis, jeigu tik kunas šiltai aprėdytas. Suprantama, kad žiemą reikia turėti daugiau užklodžių arba koldrų negu vasarą, bet ir tos užklodės turi būti lengvos, kad neapsunkintų kūną ir nekenktų tinkamą pailsėjimą. Tos lengvos užklodės ne pigios, bet sulyginus su vaistų kaina ir gydytojų byla yra pigios. Šiandien parduodama blanketai padaryti iš popieros, jie lengvus ir gana šilti. Bet tuos blanketus reikia padėti po šieniku arba ant šieniko ir po paklode, jie sulaukia šaltą orą. Maudomasis kambaris ir apsirėdimos kambaris gali būti šilti per naktį, kad kunas neapsaltų atsikeliant. Nereik sarmatytis nešioi lovoj pančiakas šir flanelius naktinius marškinius, jeigu tik klimatas mainosi.

APLEISTO VYRO DAINELĖ

Rudenėlio dieną į kelionę rengiaus, į kelionę rengiaus darbą padaryti, Po darbo pačiukei suknele nupirkti, Nupirkęs suknele, linksmas namo grįžti.

Bet pačiuke tarė: šiandien nekeliauki, Šiandien nekeliauki, nepatogi diena; Rytoj nukeliausi, darbą padarysi, Ir darbą padaręs suknele nupirksi.

Aš savo pačiukęs žodžiams itikėjau, Ryta metą auštant anksti atsikėliau. Sudievu pačiuke, tu mano mieliausia, Lauk manęs mieloji vakare vėliausiai.

Per kiaurą dienele prie darbo rymojau, Vakaro sulaukus skubinau namučiu, Skubinau namučiu kur laukia pačiuke, Laukia nesulaukia mane pasitikti.

Tik vartus atkėliau, įėjau į kiemą, Koks tai nujutimas, kas tai atsitiko: Tamsumoje vėjas gailiai sudėjavo, Pušyne apuokas pikta nukvatojo.

Apuokas kvatoja, žirgas tvarte žvengia, Neišein' pačiuke manęs pasitikti. Kur mano pačiuke, gal kokia nelaimė? Gal kokia nelaimė, ją kur pasitiko?

Įbėgęs stūbon pamačiau kas nutiko — Tai mano pačiuke mane jau paliko...

Alex Belevick.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVŲ TAUTINIS SANDAROS LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN WEEKLY

Published Every Thursday at South Boston, Mass.
by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA
I. FRONSKUS, Editor and Business Manager

Savaitinis laikraštis, leidžiamas kas ketvergas. Prenumerata turi būti apmokama iš kalno. Prenumeratos metas sutisosi nuo dienos užrašymo. Metams kainuoja (Amerikoje) \$2.00. Kanadoje ir kitur — \$3.00. Pinigus geriausia siųsti Pašto Money Orderis, adresuojant: "Sandara", 327 E Street, South Boston, Mass.

Entered as Second Class Matter January 14, 1914, at the Post Office Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1897.

Redakcijos Straipsniai.

KONKORDATAS

Pagaliau prigavome dalinių žinių apie konkordatą, neseniai tarp Lietuvos dabartinės valdžios ir popiežiaus pasirašytą ir greit popiežiaus bei Smetonos "ratifikuotą". Girdėjome, kaip to konkordato sudarymą lydėjo Smetonos dovanos popiežiui ir popiežiaus palaiminimai Smetonai. Šiaip viskas darėsi paslaptėje. Gruodžio 17 d. tai yra smurto sukaktuvių dieną įvyko Lietuvos arcivyskupų ir vyskupų priesaika Smetonai. Ta priesaika mums atrodė gana keista, kada po lygiai metų arcivyskupas Skvireckas sudėjo priesaiką Lietuvos respublikai ir rankas to paties p. Smetonos, kurs prieš metus Seime sudėjo savo priesaiką ir rankas Skvirecko — saugoti Lietuvos konstituciją ir įstatymus (taip bent buvo oficialiai paskelbta) ir tą priesaiką be atodairos sulaužė. Dabar ištikrųjų paaiškėjo, kad tos priesaikos, kaip viena taip kita, yra tik nauji retezai Lietuvai traukti į niurią varduarmžių praeiti... Gana tik perskaityti to konkordato 13 straipsnį apie mokyklas ir mokytojus, vienuolynų ir vyskupų teises, mokyklos atidavimą atėjusių jezuitų galvon ir naujus nebajiamus mokesnius bažnyčioms ir zonkinkams. Tokio konkordato nei viena kulturinga šalis mūsų amžiuje nebeturi.

Veik visas konkordato tekstas yra priešingas Lietuvos pagrindiniams įstatymams ir konstitucijai. Pavyzdžiui konkordate visur pravešta, kad bažnytinės įstaigos visur veikia su valstybės pagalba, o savo veikimui išteklius ims iš valstybės izdo. Valstybė turės duoti lėšas steigti vienuolynams ir kongregacijoms, valstybė šelpa kunigų seminarijas, valstybė mokės dideles algas ir pensijas arcivyskupams, vyskupam, dvasiškiams seminarijų mokytojams, džiakonams ir kunigams. "Valstybė pasižada padidinti šitas sumas lygiai tokia pat proporcija, kokia bus didinamos kitoms administracijos šakoms skiriamos sumos" sako konkordatas. Religijos mokymas nuo šiol visiems be išimties privalomas ir vyskupai skirs ir paluosuos ne tik mokytojus, bet ir profesorius. Teismas kunigams taip pat dabar bus be galios, nes dvasiškiams suteikiamos privilegijos, kad jų svietiškas teismas nebe galės teisti. Šliubų aktai palikti pilnai kunigų valiai ir bažnyčia galės surišti be jokio civilinių aktų susstatymo Bažnyčioms ir vienuolynams duota teisė neribotai įsigyti ir valdyti turtus ir žemę.

Konkordato dvasia tokia, kad nuo šiol Lietuvos piliečio ir sąžinė ir turtas pataps popiežiaus kareivių — kunigų ir zonkinkų rankose, ir šalis už tą visą gaus dar naują sunkią mokesnių našta nešti. Ką gi Lietuva kaip valstybė už tai gauna? Absoliučiai nieko.

Teisiniu ir kulturiniu atžvilgiu ši šurpi sutartis yra sulaužymas visų Lietuvos įstatymų: Konstitucija leido vaikams mokyklas jei tėvai nori steigti ir be tikybos pamokų, šliubams greta bažnytinųjų buvo reikalingi ir civiliniai aktai, mokesnių gyventojams pakėlimą galėjo nustatyti tik Respublikos Seimas; Universitetas turėjo savo autonomiją ir profesorių personalą skirti niekas pašalinis neturėjo teisės; teismas visiems buvo lygus; žemės reformos įstatymas numatė žemės ir miškų nuosavybės tam tikras ribas. Dabar visa tatau panaikinta ir konkordate pasakyta, jog "visi įstatymai, įsakymai ir dekretai, kurie prieštarautų minimųjų straipsnių pasižadėjimams, bus laikomi nebesaimais, kai šis konkordatas įsiteisės." O kaip šis konkordatas įsiteisės? Ne parlamento, Seimo, tautos atstovų ratifikavimu, o tik popiežiaus ir Smetonos parašais. Kas tai, jei ne naujas konstitucijos ir visų įstatymų sulaužymas? Konstituc. §2 sako: Lietuvos Valstybėje neturi galios joks įstatymas, priešingas konstitucijai.

Bet yra dar daugiau. Ką šis konkordatas davė politiniu atžvilgiu? Konstitucijos §4 sako: Lietuvos teritorijos sienos gali būti keičiamos tik įstatymo keliu. Konkordatas yra nelegalus įstatymas ir priešingas konstitucijai. Tuo tarpu konkordatas aiškiai nustato Lietuvos teritorijos sienas. Kuomet dargi krikščionių demokratų vyriausybė, darydama su popiežium Lietuvos bažnytinę provinciją 1926 m. geg. 12 d buvo padariusi tokiaž rez-

vaciją, kad nei vyskupijų sienų nustatymas, nei jų pavadinimai neliečia Lietuvos Respublikos sienų klausimo", — tai dabartiniame konkordate aiškiai pasakyta: "Bažnytinės provincijos diocelijų ir prelaturų ribos sutaps su Lietuvos valstybės sienomis. O tos diocelijų ir prelaturų ribos aiškiai nustatytos sulig dabartinės demarkacijos linijos su Lenkija. Reiškia konkordate laikinai demarkacijos linija tarp Lietuvos ir Lenkijos pavadinta Lietuvos Valstybės sienomis. Pati bažnytinė provincija pavadinta ne Lietuvos, bet po senovei Kauno. Ir toks konkordatas padarytas tarptautinės politikos aktu. Konkordatas ir politiniu ir ekonominiu ir socialiniu atžvilgiu stačiai skandališkas. Jį patylo mis susitarę su Vatikano gudragalviais kardinolais padarė Smetona ir Volde maras, kurie taip dar neseniai taip vanojo krikščionis už daug atsargesnės bažnytinės provincijos sutartį su popiežium. Kas vertė Lietuvos šios dienos valdovus pasirašyti tokį negarbingą dokumentą? Pasirodo, priežastys labai paprastos, kad pasirodyti už patį popiežių didesniais katalikais ir patraukti savo pusėn nuganytų hierarchų bei davatų minios simpatijas. "Lietuvis" šitaip aiškina visą tą dalyką:

"Jie skelbė vyriausybę esant katalikų persekiojimo, o pasirodė, kad ši vyriausybė su katalikų Bažnyčios Galva ir savo šalies katalikų ganytojais vyskupais norėjo ir mokėjo nustatyti labai gerus santykius... Vyriausybė pasiekė to, kad katalikų Bažnyčia įvedė net specialines maldas už mūsų valstybės Galvą".

NEPRIKLAUSOMYBĖS IŠKILMĖS

Pareina 10 metų sukaktuvės, kaip žodis stojosi kunu ir išsipildė mūsų tautos patriarchų pranašautas prisikėlimas. Lietuvių tautos židiny sėnobi tėvynė stojosi nepriklausoma ir įžiebė naują energiją ir gyvenimo tikslą ne tik pačioje Lietuvoje gyvenantiems, bet ir plačiam pasauli išsklaidytiems lietuviams iševiams.

Šiandien patys stebimės tuo savo entuziazmu ir visišku pasiaukavimu prisikėlusios Lietuvos laimėi, koks buvo apėmęs visas lietuvių kolonijas plačioje Amerikoje. Ir jau dabar galime pasakyti, jei ne tas nepaprastas akstinas, visai eilei metų sudėjęs mūsų tautinę nuovoką, žargu daug lietuvių iševių bebūtų likę. Dar liudniau — ats lietuvių kaip tautos vardas būtų tapęs visiškai išrintas iš naujosios istorijos, kadangi jo kaip ir nebėduvo.

Jei dabar American Lithuanians gana plačiai skamta šimtamilijoninė spaudoj ir lietuvių kaip tautybė jau žaidina šioje toki vaidmači viešajame gyvenime, stodami greta ir lektiniodami su kitomis tautomis, tai tik delto, kad lietuvių turi kur tai savo metropoliją ir nebėra vienuomenės jarmiai, nebėra tauta be teritorijos.

Tai delto, ties metų mūsų nepriklausomo branduolo sikurimo sukaktuvės turime pilną teisę ir pareigą apvaikšioti Amerikoje nemažiau iškilmingai kaip pačioje Lietuvoje. Gal bet dar daugiau. Žinome ir praktika rodo, kad atsiektas tikslas tampa nebe toks šviesus, koks buvo siekiant, ypač tam, kas to tikslo savininku tampa.

Tą liudnia tiesą per daug aiškiai pastebime ir mūsų utgaautosios nepriklausomybės praktikoje. Ten Lietuvoje šiandien nebėra tokio vienybės upo ir broliškumo, koks buvo dar nepriklausomybės tebesiekiant ir ją beginant. Priešingai, dešimtaisiais nepriklausomybės metais ten en reikiatsi jau tokių dalykų, kokius pastebėdavome tik reikiškose, despotiškose ir arba niekuomet nekovojuosiose nel nepriklausomybės ir laisvės šalyje.

Tačiau tie ergeliai, kurie šiandien kankina Lietuvos židaus gyvenimą, iš tolo nėra taip ryškiai pastebimi ir oji pati nepriklausomybė teatrodo nesutepta ir tebebasilieka veik tokio pat skaitumo, kaip buvo pradžioje. Kaip yra šit Amerikos Lietuviais. Tad, jei Lietuvoje atirastų ir pėsimistų, desperatų ir negryna sąžinė bei vrolio krauju suteptomis rankomis švenčiančių Tautos aivės šventę, — Amerikiečiai galės ją švesti ramia sąžine ir gražiaus jausmais.

Ruoškimės tai didelei šventei visi, kas gyvas vienybėje ir taikoje. Šiandien visų svarbiausias lietuvių tikslas — gražinti tautos vienybę, kaip vienintelę sąlygą išaikiyti kaip nepriklausomybę, taip pačią tautą. Jei Lietuvoje dar ne visi girdi tą vienybės gandą, parodykime pavyzdį mes Amerikiečiai. Patys reikalaujame Lietuvos partijas susiprasti ir susitarti vardan valstybės išikimo, todėl mūsų subendrintas koalicinis darbas vasario 16-tai apvaikšioti turės būti realiu argumentu mūsų reikalavimams paremti. Ruoškimės skubiai, tik vienas mēnuo beliko. Kviečiame visus, kur kas tai dienai rengiama, pranešt "Sandarai". Redakcija rengia Nepriklausomybės Jubilėjaus didelį dvigubą numerį, kuriame turėtų tilpti kuodaugiausia šventės apvaikšiojimo programų.

DEL p. K. J. PAULASKO PALEIDIMO

ALTS. Centro Valdybai priėmus p. Paulausko resignaciją iš Sandaros biznis-menedžerio, C. Sekretoriaus ir Polit. Izdo sekretoriaus pareigų lapkričio 12 d. posėdyje susitarimu jis buvo paliktas dirbti spaustuvėj laikinai. Apie tai buvo norėta paminėti "Sandaros" Centro V-bos pareiškime del jo atsistatydinimo, bet pats p. Paulauskas paraiškė — kadangi tik laikinai pasilieka nesą reikalo apie jo pasilikimą ir skelbimą ir vėliau prie progos pareiškė po 2 savaitių išėsis. Centro Valdyba priėmusi tai domėn ir turėdama galvoj, kad p. Paulauskas formaliai dirbdamas Sandaros spaustuvėj ir gaudamas savo pilną administratoriaus algą, faktiškai rūpinosi tik "Rimbu" ir nuosavios spaustuvės išrengimu bei darbų tai savo spaustuvei ieškojimu posėdy sausio 31 d. nutarė p. Paulausko pareiškima patenkinti. Alga už visa jo laikinąjį darbą pilnai išmokėta.

ALTS. Centro Valdyba
ATSAKYMAS p. PAULASKO REIKALU
"Naujienu" Nr. 5 tilpo laiškas, pasirašytas "Naujienu" koresp. pavadintas "K. J. Paulauskas visiškai pašalintas nuo "Sandaros" laiške nupasakoti p. Paulausko asmeniškai ir šeimviški reikalai, iš ko reikia darvti išvada, kad rašytas paties p. Paulausko. Ten išsako, kad Paulausko prašalimas yra nepaprastas, įvklis Sandariečių tarpe. Tai visai nėra nepaprastas įvklis, o senai brendęs reikalas. Kam iš Sandariečių atrodvti nepaprastu, gali nasiklausti Centre, bus mulkliau paaiškinta. Šiaip per spaudą nebus polemizuojama.

Toliau laiške sakoma: "Juk tai buvo vienatinis žmogus Sandaros štabe, kuris Sandaros politinį nusistatymą rykiu su p. Strimaičiu nustatė link smurtininkų Lietuvoje ir, pagaios, vienatinis žinantis spaustuvės darbą. Su jo prašalimu trumpoj ateity išgirsime ką tokio naujo Sandariečių tarpe." Jau iš to pasakymo bus aišku, kaip sunku yra sugventi kitiems su žmogu, kurs aie save daug mano ir skaitosi neklaidingu bei su niekuo nesiskaido. Jei kas toliam padaro pastaba, toliau siulo rezignaciją, o kaip rezignaciją priima, tai vėlyvksa ir priekabiu iesko. Kalbant apie vienatinį spaustuvės darbo žinova labai nemalonu kad p. Paulauskas pats provokuoja pasakyti apie jį visą tiesą.

Kas link p. Paulausko idėto kaip talo ir jo paties sau neismokėtu algu, kurių jis priskaito ligi 3500 dol. Sandara sustiprėjusi atsieiti kiek jam tikrai priklausys, ir jo nei centu nuskriausti nenori. Tik išrodo, kad p. Paulausko nurodvtoji suma gerokai sumažės, nes Reviz. Komisija betikrindama knygas vis ką nors nauja suranda, o dar toli nėra galas.

Prūsunks nėra joks bosas tik Centro Valdybai prašant laikinai sutiko su Revizijos Komisija kartu pasidalinti administratoriaus pareigas, kol bus sutvarkyti reikalai ir gautas administratorius. Tad p. Paulausko visi užmetinėjimai per spaudą yra nepamuotui ir tuo jis tik pats sau daugiau kenkia. Centro Valdyba atliko pareigą, turėdama galvoj Sandaros gerovę ir tuo patenkindama dauguma Sandaros komon. ypač Mass., Conn. N. Y. ir N. J. valstijose.

Kas link p. Paulausko sveikatos sunaikinimo nesant daktaru sunku pasakyti, nors iš pamatymo jis ligi šiai valandai ligoniu neatrodo.

K. Jurgelionas, Vicepirmininkas.

CHRONOLOGISKI AUKOS ŠERNO FONDO REIKALAMS UŽRAŠAI IŠ ATŠITI-KIMŲ 1927 M.

Rašo J. K. Urbonas

TARPTAUTINIAI

Saus. 2. — Prezidentas Diaz Nicaragva Valstijos prašė Suvienujų Valstijų išsikisimo ir sustabdymo Meksikos pagalbos, siunčiamos sukilėliams.

Sau. 5 — Amerikos S. V. mariniai ir jurininkai išsodinti pagal Corinto ir siunčiami į Managua, Nicaragua sostinę.

Saus. 5 — Kinijos kantoniečių pulkai užima Anglijos koncesijas Hankove: Anglija kariškus laivus siunčia į tą vietą.

Saus. 7 — Suvienujų Valstijos perspėja Meksiką, kad nesikištų į naminius reikalus Nicaragva.

Saus. 7 — Tarp Amerikos ir Anglijos miestų New Yorko ir Londono radijo tebusisiekimas atidarytas.

Saus. 13 — Peru Valstybė atmeta S. V. ministerio Kellogg'o planą kaslink sutarimo Tacna-Arica ginče.

Saus. 20 — Meksikos valdžia priima "principe" pasiulimą arbitracijos keliu iširšti aliejaus laukus su S. V.

Saus. 26 — Suvienujų Valstijų ministeris — Kellogg paskelbia valdžios nusistatymą link apsaugojimo Amerikos gyvybių ir nuosavybių Kinijoje.

Saus. 26 — Anglijos Jarmuomenės pirmieji buriai ant sausžemio iškeliami Shanghajuje.

Saus. 28 — Anglija praėsa, kad nesutinka apleisti, atsisakyti nuo savo didelių koncesijų Kinijoje.

Saus. 31 — Sajungininkų komisija sugražina kontrolę ant Vokietijos ginklavimosi — Tautų Lygai.

Vasar. 1 — Kinijos kantoniečių valdžia atmeta planą susitarimo su Anglija, kėl Anglijos kariškos spēkos nebus ištrauktos iš Shanghajaus.

Vasar. 9 — Suvienujų Valstijos praneša trims didžiulėms valstybėms, kad jų pasiulyjimai kaslink pasaulinio teismo nėra priimtini.

Vas. 10 — Prezidentas Coolidge prašo didžiųjų valstybių nuomonių pareiškimo, kaslink pakeitimo laivų ginklavimosi visokių rūšių.

Vas. 19 — Japonijos valdžia priima Prezidento Coolidge planą, del laivų nusiginklavimo suvažiavimo.

Vas. 20 — Švedija ir Belgija pasirašo sutartį, kad niekuomet viena prieš kitą nekariaus.

Vas. 21 — Italija atmeta Coolidge'io laivų suvažiavimo planą.

Vas. 23 — Anglijos valdžia perspėja Rusijos Sovietų vadžią, kad draugiškumai pertraukti bus, jei gaus ant toliau Rusija nepaliaus propogandą vesti priešais Angliją.

Vas. 24 — Suvienujų Valstijų pirmas laivas Chaumont su 1,200 marininkų pribuna į Shanghajų — Kinijoje.

Vas. 28 — Anglija priima Prezidento Coolidge propoziciją del laivų apkabėjimo suvažiavimo.

Kovo 1 — Suvienujų Valstijų pilnai prirngta aviacijos lakunų ekspedicia ant sausžemio iškelta Nicaragva.

Chicagoiečiai deda dideles pastangas, kad sukėlus tinkamą sumą pinigų, pastatymui ant Dėdės Šerno (Juozo Adomaičio) kappo atatinkamą paminklą. Vissos pažangios lietuvių organizacijos aukavo ir tebeaukvoja į viršminėtą fonidą. Tiesa, daug aukų plaukia iš visos Amerikos lietuvių kolonijų, kaip nuo pavienių, taip iš draugijų.

Bet arčiau pažiūrėjus, toli gražu ne visi įvertina to pirmo kultūrnešio D. Šerno darbuotė lietuvių iševių tarpe. Visi kas esam gyvi, žinome, jog "Lietuva" savaitraštis Chicagoj buvo D. Šerno redaguojama. Kiek tai rimtos tautinės minties išauklėjo "Lietuva" jo tvarkoma. Kiek tukstantų skaitytojų džiaugėsi ir mylėjo "Lietuvą", kaip tikrą lietuvių skleidėją. O ta visa gerą lietuvių neišė skleidė ir aiškino, tai Dėdė Šernas (Juozas Adomaitis).

Gerbiami kolonijų darbuotojai, draugijų viršininkai, bei pačios draugijos, nelaukite nieko, skirkite pagal išgalė aukų ir siųskite Šerno Fondo Komitetui. Šis komitetas neturi tiek daug laiko ir priemonių kad galėtų pasiekti kiekvieną draugiją ir pavienius geros valios žmones.

Broliai, kas kiek galite, bet prisidėkite su vienu kitu doleriu, nes aukos yra reikalingos kad pastaciūs tinkamą paminklą.

Siųskite čekiais arba money orderiais vardu: Šerno Fondas, antrašu: p. St. Grišius, 6228 So. Sacrament ave., Chicago, Ill.

Šerno Fondo Komitetas surašo kiekvieno aukotojo vardą ir pavardę į tinkamą knygą, kurią yra manoma pasiūsti į Lietuvos muzėjų, kad mūsų jaunoji gentkartė matytų jog mes savo literatus gerbiam kaip ir kitos kultūriškos tautos.

K. J. Semaška, S. F. K. Narys.

VANAGAIČIO JUOKŲ GASTROLES

Juokai be ašarų, ašaros be juokų, tai Vanagaičio programa. Visko rasite. Matysite ir "jezuita" scenoje, tik jis vadinas Yoza-vitas ir Mikas. Vienas iš talentingiausių lietuvių pianistų čia Amerikoje. Programas labai turinngas. Jie bus ve kur:

New Britain, Con. 20 saus. New Haven " 22 sausio Norwood, Mass. 25 sausio Providence, R. I. 27 saus. Lawrence, Mass. 29 sausio po pietų, arba 1 vasario vakare.

Montello, Mass. 3 vasario. Brooklyn, N. Y. 5 vasario Wilkes Barre, Pa. 8 vas. Scranton, Pa. 10 " Philadelphia, Pa. 10 " Pittsburg, Pa. 18 arba 19 Dayton, Ohio 22 " Chicago, Ill. 18 kovo. Mėdažio svetainėje.

Ateikite pažiūrėti ir pasiklausyti idomų dalykų iš Vanagaičio reperturo. Iš jo juoku daug ko galima pasimokinti.

Kovo 4 — Prezidentas Hindenburgas (Vokietijos) ir prez. Coolidge (S. V.) labasi per isabel.

Kovo 12 — Senatorius William H. King Utah valstijos uzkvėstus aplankyti Haiti per Haitian valdžią.

HARTFORDO
ZINIOS

Visi lietuviai rengiasi ap-
vaikšioti vasario 16.

Pastangomis vietos inte-
ligentijos, ypač rūpesniu
gerb. kunigų (Amboto ir
Bakšio) buvo susauktas
draugijų ir šiaip atskirų
asmenų susirinkimas Sausio
10 d. Parapijos salėje,
kad apkalbėti kaip surengti
apvaikšiojimas dešimties
metų Lietuvos Nepriklausomy-
bės ir sykiu atžymėti
vienierius metus nuo mir-
ties mūsų patriarko dr. Ba-
sanavičiaus. Susirinko dik-
tas bursas veikėjų. Išrinkta
vakaro pirmininku p. J. Ma-
nčiūnas ir sekretorium
varg. Vasaitis. Nutarta ap-
vaikšiojimas rengti Vasari-
o 16, ketvergo vakare.
Kalbėtojus užrašyti šiuos:
atstovą p. Bagdoną, iš
Washingtono (ie kartais
jis negalėtų, tai konsula p.
Daužvadi iš New Yorko),
kun. Vasi, p. V. M. Čeka-
nauską, kun. Ambotą ir
miesto maiora. Koncertine
dali navesa surengti var-
vasaičiui. Išanos imti 10c
ir parinkti auku Vilniaus
vėlavimui ir Vilniaus naš-
lajčiams. Ketvergo ryte
Vas. 16 bus iškilmingos pa-
maldos bažnyčioje.

Taigi visi Hartfordo ir
aplinkių lietuviai renkites
jau iškalno prie apvaikšio-
jimo ir tą dieną pašvęskite
atlangyti — iš ryto iškil-
mingas mišias, o vakare, 7
val. Mokyklos didžiąją sa-
lę, kur bus žymiausias pa-
minėjimas Lietuvos dešim-
ties metų Nepriklausomy-
bės ir sykiu pagerbimas dr.
Baanavičiaus mirties.

Vasario 13, vakare, pa-
rapijos salėje bus dar vienas
draugijų atstovų susir-
rinkimas. Atskirų kvietimų
nebus siuntineta.

Spaudos komitija:
Vasaitis,
Sekys

"Mirtų Vainikas"

Sausio 8 d. Lietuvos pa-
rapijos mokyklos salėje S.
LRKA. 89 kp. su pagalba
Conn. apskričio surengė
gražų vakarą. Pakvietė iš
New Britain Sandariečių
kuopos narius, kurie suvai-
dino scenoje Jurgio Zulav-
skio "Mirtų Vainiką" (verti-
me J. Strazdo). Tai didžio-
sios meilės drama trijuose
veiksmuose. Keliolika metų
atgal, kada viešėjo iš Lie-
tuvos artistas Vitkauskas,
tai jis kai kuriose vietose
štatė "Mirtų Vainiką" ir
dabar pasiūrėjus New
Britain sandariečių jėgas,
po vadovybe J. Luko, tai
galima sakyti, kad Vitkau-
skas geriau nesuvaidino.
Visos svarbiosios rolės, k.
a.: Vlado, Edvardo ir Ja-
ninoso atvaizduota taip na-
turaliai ir jausmingai, kad
jau geriau nereikia ir klau-
sytojuose paliko didelio į-
spūdžio. Taip pat buvo la-
bai geri ir kiti vaidintojai:
Tėvas, Motina, Robertas,
Tarnaitė, Laborantas ir
Pasiuntinys. Šioji vaidinto-
jų grupė kur jau bus, tai
publikos nesuvaidino ir vi-
sus užganedintas.

Tarp aktų prakalbėlių:
kalbėjo kunigai — Ambot-
as ir Bakšys, iš Waterbu-
rio p. Totoraitis ir kt.
Visi apie SLRKA. reikalus.
Prakalbos visų buvo geros
ir naudingos. Gauta keliolika
naujų narių.

Rengėjams už suteikimą
šio vakaro ir visų jų pa-
stangas priguli didelė gar-
bė, o artistams už jų pasi-
šventimą ir patarnavimą
kad ir kitai sričiai — ačiū.
J. Sekys.

Worcesterio žinios

"NAUJIENOS"
Vaizbos Butas sausio 25
d. išleis "Naujienas", ku-
riose bus aprasyta Vaizbos
Buto veikimo tikslai ir už-
daviniai, taip pat bus daug
žinių iš vietos biznierių
gyvenimo. Worcesterio
"Naujienos" bus plačiai iš-
platintos mieste.

PARENGIMAI

Aido choras sausio 29 d.
status operetę Sylvia. Bus
Lietuvių Svetainėje. Aidie-
čiai mokinasi gerai.
Aušrelė rengiasi vasario
19 d. Lietuvių Svetainėje,
padaryti savotišką margą
vėkarą. Sužinojęs smulkiau
viskas slapybes pranešiu
"Sandarai".

Suvenyčių Draugijų
susirinkimas

Sausio 11 d. savo svetai-
nėj susirinko 40 šerinin-
kų, kuriems buvo išduoti val-
dybos raportai. Iš raportų
pasirodė, kad per metus
buvo įeigę \$2328.63 išlai-
dų \$2176.85. Dabar svetai-
nės komitetas turi atmokė-
ti antrą morgičių \$300.00,
bet pinigų nėra. Išrinkta
komisija pinigams sukelti.
Svetainę daugiau valdo
žmonės, kuriems rūpi ne
lietuvų reikalai, bet Rusų
burliokai. Vienas šerinin-
kas pradėjo susirinkime
reikti: "Viena draugija, ku-
ri čionai priguli, mažai
mus rėmė. O ta draugija
yra pirkus Laisvės Pasko-
los bonų". Ant to vienas
iš jų pačių užprotestavo,
bet protestas liko be pasek-
mių, nes tokie riksmi
"tavarščiams labai patinka.
Be to kitas šerininikas, kurs
yra sakęs kelis pamokslus
Trocko pasekėjams, atsis-
tojęs šaukė: Dabar mes ei-
sime aukų prašyti pas komu-
nistus ir jų pritarėjus,
be to girdi mes panaikinsi-
me išparduotus 516 šerų
vertės \$5235.00. Vėliau už-
puolė Dėdyną, buk tas pa-
rašęs "Sandarai" apie sve-
tainę. Dėdynas pasiulė \$95
prieš \$5, jei jie įrodys, kad
jis rašęs, tada tavarščiai
nusiramino ir nei žodžio
nebesakė. Ir supraski ko
jie nori. Čia siulo šerus
pirkti ir toj pačioj kalboj
sako, kad mes šerus panai-
kinsime. Aukų sako prašy-
sime tik nuo komunistų, o
dar ka tik prašė jie nuo vi-
sų. Kas žino, ar dar yra
tokių žmonių, kurie patys
nežino, ką jie daro ir sako.
Jei pagriebėte svetainę,
tai ją ir laikykite, bet tik
teisingu budu, o ne tais
gudravimais. Gana jau
muilninate žmones su "Sa-
kės" šėrais ir Selpimo Fon-
du.

Mirė Jauna Lietuvaitė
Mirė Jedyga Bobolavi-
čiūtė 19 metų amžiaus. Ji
labai trumpai sirgo ir nie-
kad nesitikėjo su savo jau-
noms draugėms ir drau-
gais atsiskirti. Ji prigulėjo
Aušros vartų parapijos
chorui per ilgą laiką ir bu-
vo sekretorė Whitall's
Mills. Laidojimo patarnavi-
mą suteikė Juozas Dirsas.
Draugė iš Choro.

Skaitytojams
Sekančiame "Sandaros"

National Bottling Company

Savininkas P. Lozoraitis.
Visokios rūšies toniko išdirbystė
164 MILLBURY ST. WORCESTER, MASS.
Phone Park 5452

numery tips gana daug įdo-
mių žinučių, tad gerb. skai-
tytojais Worcesterio žinio-
mis turės būti tikrai paten-
kinti.

Lietuvių Ukėsu Pašelpinis
Klubas

1927 m. L. U. P. Kl. darė
biznio pajamų su narių mo-
kesniais už \$8,157.52, išlai-
dų turėjo \$4071.54, pelno
liko \$4685.98. Abelnai gi
klubo turtas yra \$48,00.06
ir turi 678 narius. Tai vie-
nintelė didžiausia draugija
Worcesteri.

SLA. 57 kuopa 1927 me-
tais turėjo pajamų \$9071-
16, į SLA. Centrą pasiūsta
\$8700.00, per metus gavo 30
naujų narių. Kuopos izdas
stovi einantiems reikalams
\$300.00. Narių turi 600 su
viršum, kartu su vaikų
skyrū.

Automobilių aukos
Per 1927 metus Worces-
teryje 29 žmonės užmušti
ir 1381 sužeisti. Šiurpus
skaičius. Jei tuos visus gra-
bus sudėjęs į krūva ir su-
žeistuosius į vieną ligoninę,
butų tikras karo laukas.

Skolos
Su lapkričio 30 d. 1927
metų Worcesterio mies-
tas turėjo skolų \$12,052-
800.00. Išėina ant kiekvieno
eventojo galvos po \$59.00.

BIZNIAI

Vietinis čevėrykų krau-
tuvės savininkas Vincas
Česna pertaisė savo budin-
kus prie 90 Millbury st.
Dabar atrodo gana gražiai.
Kontraktoriaus darbus ve-
dė Vincas Degutis. V. Čes-
na remia lietuvių reikalus,
tad lietuviai turi jį remti.

Vaizbos Buto Banketas

Sausio 25 d. Bankroft
hotely bus šaunus banke-
tas, į kurį yra pakviesti ge-
riausi dainininkai: Babra-
vičius, plė Mitrikaitė, Va-
nagaitis ir kiti. Be to mies-
to majoras ir daug žymių
žmonių. Po vakarienės šo-
kiai, kur grieš Dirvelio or-
kestras. Šiam darbui daug
dirba V. B. prezidentas Dr.
I. C. Landzius, Laukiamas,
kad lietuvių visuomenė
skaitlingai atsilankys. Be
to pakviestas ir Bostono
garsus kalbėtojas F. Ba-
gočius.

Korespond.
1927 m. bizniai Worces-
terio labai pablogėjo. Dar-
bininkų gana daug paliuo-
suota. Statistika parodo,
kad 1927 metais darbo ne-
bėko 45000 darbininku, raš-
tininku, agentu ir kt. To-
kią žinią skelbia patvs
Chamber of Commerce.
Tas baisiai atsiliepa ant
mažų biznierių ir darbinin-
kų. Dar šiomis dienomis
lietuviai išėjo iš biznio del
kreditorių spaudimo. Dau-
guma klausia, kas bus, jei

**Sharin
FLORIST**
10 Portland St. Worcester, Mass.
OPPOSITE BARKOFF HOTEL
TELEPHONE PARK 404

Tel. Maple 1198-M
F. J. McGRAIL
Visokių rūšių elektros įrenginiai
namams, dirbtuvėms ir
krautuvėms
71 MAIN STREET
WORCESTER, MASS.

taip ir toliau eis? Darbų
gauti negali, o gyventi
reikia.

ATRADO BROLI PRIES
LAIDOTUVES, NEMA-
TES 40 METU

Worcester, Mass. Sausio
5 d. atvyko į Worcesterį
Petras Motuza iš Newarko,
N. J., ieškodamas jau per
20 metų savo brolio Fran-
ko Motuzo ir čia atrado sa-
vo brolių, bet jau mirusių ir
rengiamą už 3 valandų pa-
laidoti. Tai buvo širdį so-
pantis vaizdas, kai brolis
išvažinėjęs tukstančius my-
lių po Jungtinės Valstijas
galop surado brolių belaido-
jamą. Lygiai prieš 40 metų,
kaip Petras buvo 5 metų
amžiaus, o Frankas 24 m.
Jie matėsi savo tėvų namuose
Ploksčiuose Lietuvoj
paskutinį kartą. Frankas
nešiojo Rusijos armijos ka-
reivio uniformą. Jis tuo-
met pabėgo į Ameriką nuo
rusų persekiojimų. 1905 m.

Joseph J. Dirsas
Teikiu patarnavimą laidotu-
vėm ir išrendavojų automobi-
lius vestavimui ir kitokiems
pasivažinėjimams.
13 ELLSWORTH ST.
WORCESTER, MASS.
Tel. Cedar 4953.

AR ZINOTE —
Kad aš atidariau
ČEVĖRYKŲ TAISYMO
vieta ir aš užtikrinu savo
darbą nes turiu ilgų metų
patyrimą. Mano vieta ran-
da senoj Dirvelio vietoj, ant
FELIKSAS ANDREJUNAS
86 WARD S.
WORCESTER, MASS.

PARDUODAMA KRAUTUVE
Gera vieta, biznis geras tin-
ama lietuvių apsigyventi. Pardavimo
priestatis liga. Ateikite persitikrin-
ti. Antanas Kundrotas 415 Millbury
St. Worcester, Mass. 3-28

TENEMENTAS ANT
RENDOS
Sešių kambarių su visais
įtaisymais ir patogumais su
štymu, šiluma Randa labai
žema. Kreipkitės: Antanas
Kalakauskas, 3 Winthrop
St. Worcester, Mass. 2

Freeman Model Bakery
INCORPORATED
Mese kepame gerą duoną, keikus, pajus ir kitokius
kepyklos užsakymus padarome
Užeik ir persitikrink (50-52)
75 MILLBURY ST. WORCESTER, MASS.

A. Šoblinskas
Prieš šventes mes užlaikome geriausius tavorus
šventėms. Mėsa kuošvariausia, kumpiai, dešros, vai-
siai riešutai ir kiti Tamstai rekallagi daiktai.
Atmink! (50-51)
A. SOBLINSKAS
332 MILLBURY ST. WORCESTER, MASS.
Tel. P 5356

IDEAL FURNITURE CO.
Fornišiai, karpetai ir namų ruošos reikmenos.
Visokių rūšių pečių pataisymai.
76 MILLBURY ST. WORCESTER, MASS.
Tel. Park 957
Krukowski & Wansaviczai; Savininkai

KLASON PHOTO STUDIO
24 MILLBURY STREET WORCESTER, MASS.
Jei nori gerą paveikslą nusitraukti, tai eik pas Klason, ku-
rie turi gerą praktiką ant paveikslų traukimo ir visi bysje
patenkinti.

National Ice Cream Co.
Darydami kokius parengimus reikalaukite mūsų Ice
Ice Creamo ir toniko. Visiems suteiksiau tinkamą
patarnavimą.
P. A. DĖDYNAS
16 MILLBURY ST. WORCESTER, MASS.
Telefonas: Park 7984

Petras paaugęs nutarė
vykti pas brolių ir atvažia-
vo į Scranton. Bet brolis
buvo persikėlęs kitur ir
niekas nežinojo kur. Gal-
lop netekęs vilties besurast
brolių Petras išsikūrė Newar-
ke ir tik dabar sužinojo,
kad jo brolis randasi Wor-
cesteri, bet kai atvažiavo,
brolis buvo 2 dienas kaip
miręs.

Frankas mirė miesto li-
zoninėj. Pas jį rasta viso
\$193.00, aukso laikrodėlis ir
šiaip smulkmenų. Worces-
terio lietuviai tvirtina, kad
Frankas Motuza turėjo a-
rie \$10,000 lig \$15,000. Spė.

Telefonas Park 6878
Dr. J. C. Landzius
(SEYMOUR)
Lietuvius gydytojas ir
Chirurgas
Ofiso valandos:
12 ryto — 9-10 Po pietų — 2-4
Vakare — 7-9.
35 TRUMBULL ST.,
Worcester, Mass.

SIENINIAI KALENDORIAI
Geriausi ir pigiausia kainos
Parsiduoda oiselio kainomis.
Taipgi apgarsinimų dalykai
O. J. KONCZANIN
136 MILLBURY ST.
WORCESTER, MASS.

Ofiso Tel. Park 3491
Namy tel. Cedar 2863-W
IGNAS J. BARKUS
ADVOKATAS
725 SLATER BUILDING
Worcester, Mass.
Lietuvos ir Amerikos regis-
truotas notaras. Vėdu civilis-
kas ir kriminališkas bylas vi-
suose teismuose. Darau viso-
kius legaliskus dokumentus

Telephone Park 5036
Dr. Samuel Lopatin
DENTIST
50 Trumbull Square
Worcester, Mass.

**LIETUVIŠKA
DUONKEPYKLA**
Mes kepame 6 rūšių
duoną, keikus ir pajus.
Nepamirškite ir klauskit
mūsų duonos.
A. Duda ir V. Staliauskas
75 WARD ST.
Worcester, Mass.

**GEORGE WIEGERT
CO.**
Užlaikome visokias mėsas, de-
šras ir virtas ames. Viskas di-
deltame pasirinkime.
275 GREENWOOD ST.
Worcester, Mass.

**Lietuviškų Čevėrykų
Krautuvė**
96 MILLBURY ST.
Worcester, Mass.
Vineo Česna krautuvėje vi-
suomet galite gauti gerus čė-
vėrykus del visos savo seim-
nos. Prieinamos kainos ir už-
tikrintas patarnavimas.

SAUGOK GALVĄ IR VIDURIUS
Žmonės, kuriems skauda galvas arba kurių skilvis gerai ne-
dirba, bus greit palengvinti, jeivartos Pepsenic Seltzer, kurie
širdies visai neliečia. Galima gauti aptiekose arba siųskite 5c.
stamponis del sampalo.
PEPSENIC SELTZER CO. Worcester, Mass.

Mother's Bread
COMMONWEALTH BAKING CO.
Worcester, Mass.
Geriausia duona ka galima pirkti Worcesteri.

UNITED DAIRY SYSTEM, Inc.
Tel. Park 310
Near-by Milk & Cream
Pasteurized by Automatic Equipment
Also
Milk from Tuberculin Tested Cows
17 E. Worcester St. Worcester, Mass.

A. JUOZAPAVIČIUS
LIETUVIŠKŲ GRABORIUS
Geriausias laidotuviams pa-
tarnavimas ir prieminamumo-
mis kainomis.
316 HARDING ST.
Worcester, Mass.
Tel. Cedar 2483-M. Vakare — 7-9

Tel. Cedar 7206
A. J. KATKAUSKAS
Didžiausia Drapanų
Krautuvė
Pat Millbury St.
Vyrški ir moteriški drabužiai
dideltame pasirinkime.
372-376 MILLBURY ST.
Worcester, Mass.

**RUKYKITE
C. C. A.
CIGARUS**

**Boston Beef &
Provision Co.**
Didžiausias oiselis, kur
galima gauti mėsos
ir valgomų daiktų.
172 FOSTER ST.
Worcester, Mass.
Tel. Park 733 ir 298

VINCAS DEGUTIS
Generalis Kontraktorius
Budavoja naujus ir taiso senus
namus. Patarnavimas visuomet
geras.
15 ENGLEWOOD AVE
Worcester, Mass.

M. CIVINSKAS
Lietuvius Graborius
340 HARDING ST.
WORCESTER, MASS.
Tel. Park 4156
Patarnavimą laidotuviams ir
išrendavojų automobilius
įvairiems reikalams

Tel. Park 2240-4274-4381
PETER BROTHERS
COAL, WOOD & LUMBER
Geras Patarnavimas
164 WASHINGTON STREET
WORCESTER, MASS.

**Juozas M. Čižauskas
PLUMERIS**
Atlieku darbus užkrintai
34 STERLING ST.
WORCESTER, MASS.
Tel. Cedar 1385-M

**STERLING DAIRY
MILK CO.**
Ant kiekvieno parinkimo vi-
sienis pristatome į namus
virkintą pieną ir smetoną. Reik-
laudavim. Šaukite telefonu: Park
7302 arba Park 3002.
3 KANSAS ST.
Worcester, Mass.

Ditroito žinios

TMD. 68 kp. susirinkimas.

Nedėlioje Sausio 8 d. Lietuvių Svetainėje įvyko T.M. D. 68 kp. metinis susirinkimas, kuriame tapo išrinkta nauja valdyba pirm. M. Kubešius, vice pirm. J. Klemerauskas, raštininku, izdininku Jonas Besasparis, Užrašų raštininku M. Mozuras visi rimti ir darbštūs nariai. Galima pasitikėti, kad kuopoje bus tvarka ir kuopa žengs pirmyn.

Stebuklai SLA. 21 kuopoje

SLA. 21 kp. bolševikams dasigavus prie tvarkvedžių kuopoje netik revoliucija, bet ir stebuklai pradėjo rodytis. Gruodžio mėnesį renkant kuopos valdybą suskaičiota, kad žmon. randasi 232 svetainėje, gi balsų 250, reiškia 18 buvo nematomų žmonių svetainėje, tai tokiu būdu bolševikai dasigauna į draugijų valdybas. Tiesą mylinti žmonės turėtų daugiau domės į tai kreipti ir neleisti visokiems žydiškai-rusiškos "kultūros" prisigerusiems pašlemėkams save už nosies vedžioti.

Gerb. M. Petrauskui asistuojus Detroite ir pradėjus rimtai dirbti kultūrinį darbą, apšviestiesnių žmonių buvo sutikti su dideliu džiaugsmu ir tas darbas sekasi. Bet atsirado tamsūni, kurie per Chicagoje leidžiamą šlamštą "V." niekina ir šmeižia kaip kompozitoriaus asmenį, taip jo darbuotę. Gerbiamieji, paklauskime tų piktos valios žmonių, ką blogo komp. Perauskas kam nors padarė? Ar šmeižia užtai, kad komp. Petrauskas nenulstamam dirba kurybos darbą per dešimties rašyroms-operetėms ir liaudies dainoms, ir gaudamas iš liaudies tokį atlyginimą, kad jei žinotų tikrybę, nei tie pikti žmonės nepavydėtų. Ar užtai kad mokina jaunimą dainuoti, vaidinti, būti pavyzdiniais žmonėmis, ne girtuokliauti, neleisti veltui laikyti ant gatvės kampų ir tt.? Tikiu, kad Detroito visuomenė visa tai gerai supranta ir įvertins kompozitorių darbus Lietuvių Tautai, ir pasivisintimą ir dar su didesne energija dirbs kad parėmus kompozitoriaus užmanymus bei siekius.

Panama sausio 10 d. šiandien čia buvo priimtas col. Ch. Lindbergas, kuris jau užbaigė savo kelionę po centrą Ameriką. Jam čia suteikė gražią dovaną mohogony globusą. Visur jam dideles ovacijas kėlė Lindbergas, pavežiojo prezidentą Chian, ir vice-prez. Duque, savo orlaivį Spirit of St. Louis, Lindbergas sako bėskraidydamas uždirbo kitom kompanijom 17,000,000 dolerių. Mat orlaivį šerai pakilo ir daug tos rūšies orlaivų parduoda.

NEW BRITAIN ŽINIOS

Sandariečių vakariene gerb. Lietuvių miestas priglaudė rai pavyko

31 d. Gruodžio vakare prieš Naujus Metus ALT. S. 32 kuopa kaip kas metai taip ir šiais metais buvo surengė vakariene su šokiais. Kaip pirmiau žmonių daug prisirinko, taip ir šiais metais, bet ši karta gal buvo daugiausia, taip kad matėsi svečių daug ir iš kitų kolonijų. Buvo iš Brooklyno, N. Y., iš Bristol, iš Tereville, iš Torrington, iš Hartford, ir iš New Haven. Kitų net neteko sužinoti iš kur buvo atvykę. Šio vakaro programos vedėju tostmasteriu buvo Jonas Mikalauskas, programą susidėjo iš kalbų su linkėjimais Laimingų naujų metų taipgi ir keletas vietinių dainininkų padainavo daug linksmų ir dailių dainelių. Visi svečiai linksminosi iki ankstybo rytmečio, taip kad net nenorėjo skintis iš svetainės, bet gaila, kad reikėjo aplėsti kaip 2 valandą ryto, nes ilgiau negalima buvo muzikai groti, įstatymas draudžia. Tiek galima pasakyti: garbė rengėjams, kad surengė tokią puikią vakariene surengti.

Koncertas negergiausia pavyko

Sausio 1 d. Lietuvių Draugijų Sąjūdis buvo surengęs koncertą Juozui Babravičiui. Žinoma, Babravičius kaip artistas dainininkas savo užduotį išpildė puikliausiai, dainavo daug dailių ir klasiškų dainų, keliose kalbose dainavo, bet turėtu pasakyti, kad musu žmonės dar vis nepripranta prie dailės ir dailės mažai gerbia. Tas parodo, kad mažai tokius parengimus laiki. Tačiau ir šiame koncerte susirinko neperdaugiausia, žinoma daug svečių buvo, daugumos buvo išvykę svečiuose. ant vi navarę po gerų laikų, o treti sako, kad butu buvę daugiau dainininku tai būtų ešes, o dabar vienas tik Babravičius, taigi taip musu kolonijos žmones dar nekurie žiuri į dailę.

Senbernis pakliuvo

Gruodžio 30 d. Petras Dubikaitis amžiaus 41 metų pradėjo meilintis prie 12 metų amžiaus mergaitės. Mergaitė išsigandus į bėgą ir kambari, laikydama dar jauną kudišką ant rankų savo susiedu, kurie tuo tarpu namie nesirado. Tada senbernis Dubikaitis pradėjo laužtis pro duris į kambarį, vienok mergaitė paspruko per duris lauk ir įbėgo savo namuosna, kur gyvena ant pirmų lubų tam pačiam name, pasiskundė savo tėveliui, verkdama. Tada mergaitės tėvas pašaukė policija, ir Petras Dubikaitis suareštavo. Dabar tas iš kalėjimo išėjęs paleistas po užstato \$1000 dolerių iki teismo, o teismas bus net kovo mėnesį. Teisaukštą teismas Hartford, Conn. Tai ve kokių yra pasaulv begėdžių, kabinas prie kudiško. Žinoma, už tokį savo kvailumą turės kalėjime atkentėti.

Vagis įsilaužė lietuviu restuarante

Sausio 1 d. nakčia vagiliai įsilaužė Antano Kardoکو Restuarante (valgykloj) ant Hartford ave. išėmė iš reegisterio 5 dolerius pinigais, cigarų ir keletą paju. Policija vagių ieško.

Nei pinigų nei draugų ir sarga. Taip vietos spauda sako. Mikolas Supšinskas, tapo priglaustas per miesto sveikatos departamentą ir pataipintas ligonbuty. Policija surado Supšinską ligotą, be pinigų ir draugų.

Jaunas lietuvis turėjo didelę operaciją

Juozas Juškelis randasi ligonbuty, turėjo didelę operaciją viduriuose, bet jau girdėtis sveikstai Linkėtinai Juozui greitai pasveikti.

Naujam bizny

Aleksa Būinis pradėjo naują biznį nuo naujų metų, pardavinėja duona, Hartfordo lietuvių iškepta, tai yra iš P. L. Levišausko duonkepyklos. Linkėtina gerų pasekmių.

Porą savačių atgal

Buvo rašyta Sandaraj, kad F. Jokubinas perdūrė savo žmogų peiliu. Žmogą dar vis ligonbuty, bet jau sveiksta, o Jekubinas dar vis sėdi kalėjime. Reikalinta 10,000 dol. užstato, bet niekas nenori tiek daug pinigų už jį padėti.

Teatras "Žemės Rojus"

bus pastatytas Vasario 12 d. artistai jau pusėtinai yra išmoke. P. J. Lukas smarkiai mokina musu artistus; ši veikalą statys Sandaros 32 kuopa, todėl visi nepamirškite vasario 12 d. po pietų pamatyti gerą veikalą.

LOWELL, MASS.

Sausio 8 d. čia SLA. 173 kp. turėjo metinį susirinkimą S. Urbono krautuvė 1014 Central st. Apie 3-čią valandą susirinko geras burys narių, kur išrinko naują valdybą sekantiems metams: ponis T. Rumskiensis prezidentas, p. J. Zebrius, vice prez. J. Sadauskas, finansų raštininkas L. Paulauskas protokolų rašt. J. Kučinskas izdininkas, L. Petkevičius izdo globėjas, S. Urbonas, ir ponis K. Zebrienė, ligonių prižiūrėtojai. Visi stengsis prirašyti naujų narių prie SLA. 173 kuopos. Susirinkimas baigė 5 val. vak. Dabar narių yra 21. Kuopos turto \$90.71.

Nedėlioį 8 d. S. šv. Juozapo bažnyčioj vaidino teatrą V. Jėzus. Žmonių buvo daug.

Sausio 11 d. '28 m. Šiandien čia buvo laidojimas J. J. Fennels, kuris buvo ant submarino S4, kuomet susimušė su kitu laivu ir nuskeno. Laidotuvės buvo gal didžiausios istorijoje. Tukstačiai žmonių lydėjo ir tukstačiai žmonių stovėjo gatvėse ir atidavė paskutinę pagarbą jaunam jureiviui, žuvusiam ant paskendusio submarino. Gubernatorius Fulleris buvo atstovaujamas, jo ypatiško štabo žmogaus Francis X. Phelan iš Bostono, jurių komandos Liet. L. J. Brogdeniko, 24 marinai, miesto majoras T. J. Corbott, miesto konsulai ir daug kitų valdininkų.

Laisva Tribuna

NUO RED. Dar syki paaiškiname gerb. skaitytojams ir bendradarbiams, kad Laisva Tribuna visose šalyse yra skaitoma tokiu laikraščio skyriu, kur redakcija, duodama skaitytojams kiek šališkiau reikštis, už tokio skyriaus nuomonės teatsako tik redakcinu atžvilgiu. Už šališkas nuomones tame skyriu atskaito patys autoriai, todėl ir yra pageidaujama, kad to skyriaus raštai būtų autoriaus pasirašyti.

LAIKAS SUSIDOMĖTI IR RIMTAI PAGALVOTI

Rašo J. Tuinila

Jei musų prekyba būtų visa musų rankose tai musų pirkliai galėtų perleisti kas metas apie 480 milijonų dolerių, kur jiems būtų patogiau gaminiai ir gamintojai. Šita pramonės šaka dar pelningesnė negu prekyba ir mes gerbdami savas pasavą privalumų, su šiuo laiku butume galėję toli atiekti ir gamybos srityje. Ir budami geri ekonomai, galėtume džiaugtis savo ukiu. Dirbdami viens kitam, turėtum ko plačiausia rinką, pilną progų visokiems gabumams. Musų vaikai turėtų savo plačią dirvą, jie augtų ir tobulintusi, remtų ir gerbtų savuosius, būtų geri lietuviai ir duotų pavyzdį kitataučiams. Mums būtų galima džiaugtis savo pramone, literatūra, dailė ir abelna kultura. Bet gaila, kad musų prekyba yra tokia maža, kad lietuviai vargiai yra užvaldę dešimtą dalį atinkamos kiekybės, o gamyba yra dar taip kaip ir nežinoma. Sulyginus musų atskaitą su musų brolių Lietuvoj, tai net širdį sopia. Jie ten jau susitvarkė, ir neimant domėn bėgančių nesusipratimų, tai turim pasakyti, kad jie ten labai gerai, stovi, tiesiai sakant pralobo ir sukultūrėjo. Jie jau sykiu su kitoms pasaulio spēkoms sėda aplink vieną stalą kaip savas pasavą, tiesia pamata pasaulio gerbuviui ir abelnai tvarkai. Mes čion Amerikoj praleidom tukstančius milijonų dolerių. Tie milijonai pas mus daugiau jau niekad nebegrįs. Tėvas— laikas, ir nepargrįs. Dabar pasižiūrėkime, ką mes turime? Ogi nieko, absoliučiai nieko. Neturim nei vienos įstaigos, viešos nei bendros, katra būtų galima įvertinti nors mažiausiai, biznio žvilgsniu. Turime labai mažą prekybą, nepažįstam dar gamybos, neturim literatūros, dailė musų laibai menka ir musų artistai vargsta, labdarybė silpna, o apie prieglaudas tai nei pamislyt negalima. Mes galim dar ginčytis ir laikytis savo nusistatymų vieno kaipo lietuviai, kiti kaipo išgamos, juodi ir raudoni.

Bet gyvenimo tikrybė eina savo vaga neužligo turėsime pasiaušinti, laikas jau netoli, nes balsai jau girdisi.

Štai vienas musų atgimęs patrijotas Fortunatas J. Bagočius, atsiliepia į visuomenę savo straipsnyje, "Žiniose" 1927 metų—raštis, Vaizbos Buto Bostone. Straipsnis užvardintas "Mes ir Ateitis". Perspėdamas Amerikos lietuviu dabartinio gyvenimo aplinkybėms jis apgalės-tauja jau mirusius musų brolius ir prie pabaigos straipsnio pabrėžia sekančią:

"Todel laikas yra susidomėti ir rimtai pagalvoti, kad gelbėjus save ir saviškius. Todel noriu patarti imtis sekančių budų kovai su musų išmirimu ir persekiojimu. Biznieriiai ir profesionalai turi prisidėti prie Vaizbos Buto. Sujungtomis spēkomis galima bus surasti budus ir sukelti reikalingas lėšas pritraukimui savo žmonių remti saviškius, rengti sueigas ir pasilinksminimus su mumis musų Amerikoį gimusios jaunuomenės ir tokiu budu galėsime palaikyti lietuviystę Amerikoį. Lai kiekvienas biznieriis ir profesionalas paklausia save, kaip jis gyventų ir kiek uždirbtų, jei lietuvių nebūtų, arba kada jų jau nebus."

DEL ASMENISKŲ PRIEKAIŠTŲ

J. Tuinilos matyt gana rūpestingai parašytas straipsnis "Savas pas savą faktų šviesoje", del kurio čia noriu padaryti pastabą, kur straipsnis liečia socialistus. J. Tuinila apart likto rašo apie socialistus šitaip — "visi biznieriiai, profesionalai, valdžios darbininkai ir visi lietuviai ne socialistai esą vagys, plėšikai, sukčiai, išgamos." Negalimas daiktas kad socialistai, kurių tarpe yra biznierių profesionalų ir valdžios darbininkų, kad taip būtų nusistatę, kaip J. T. rašo? Tiesa, socialistai (ir šiaip pažangus žmonės) kartais prie progos pašėdavo tuos biznieriis ypatingai saliučnikus ir profesionalus, kurie šukaudavo "savas pas savą", o tuom tarpu tiems ponams liaudies kultūros ir apšvietos darbas buvo svetimas. Na o jeigu kartais nekurię tautininkai biznieriiai sykiu budami ir politikieriais, nukentėjo biznyje nuo tuomet skaitlingų socialistų (čia primenu tuos laikus, kai da socialistai buvo nesuskilę), tai dar vistik nereiškia, kad socialistai abelnai nusistatę prieš lietuvius biznieriis.

Toliau J. T. kedena F. J. Bagočių ir abelnai socialistus užtai, kam Bagočius anais metais traukė "Vienybę" teisman. Rodos čia nieko nuostabaus, kuomet

žmogus jaučiasi įžeistas ar nuskriaustas ir jis įieško teisybės per teismą, tai juk legališkas žygis, o pagaliau ir "Vienybė" nereikia dėti į anti, nes ji geras flitis turi, ypatingai link socialistų. Kai anais metais buvo atsiųsta iš Lietuvos misija su Vileišiu pryšakyje ir kai klerikalai pradėjo smarkiai puti tą misiją ir jos darbus, tuomet mes sandariečiai, gindami misiją nuo klerikalų taip pat ir nuo komuaistų turėjome taikinti F. J. Bagočių kaipo gabų oratorių, kuris musų darbams daug pagelbėjo. Taipgi kai anais metais atvažiavo iš Lietuvos Moterų Globos komiteto pasiuntinėš pp. Slezevičienė ir Vincienienė, kuris taipgi buvo bauriai puolamos (šmeižiamos) klerikalų ir čia mums sandariečiams su F. J. Bagočium teko bendrai darbuotis del M. Globos komiteto aukų rinkimo. O reikia pasakyti, kad Moterų Globos Komitetas paziuroms yra artimesnis sandariečiams, negu čia klerikalai kitai partijai. Tai gi jau ir į tai pažvelgus, musų sandariečių organe netinka F. J. Bagočių peizoti. Senų griekų įieškojimas pas socialistus mums sandariečiams irgi negali būti pageidaujama, nes socialistų spauda irgi bus priversta ką tokio iš blogos pusės apie mus rašyti. Del dabartinės Lietuvos padėties ir del čia įsigalėjusių bolševikų vieninteliai gali būti sandariečiam bendradarbiai tik socialistai.

J. Peža

VILNIAUS NEGALIMA SVARSTYTI

"Boston Globe" paraginimas mokslo žmonėms svarstyti apie Vilniaus priklausomumą nemokintam žmogui atrodo stačiai juokingas. Mano supratimu, jusų lova — jusų turtas. Jeigu atėitų čigonas į tą lovą atsigultų, ar ta lova jau ir pataptų čigono savastis? Arba jei čigonas nakvoja valdžios grioį, ar ta giria čigono? Jei lenkai susisuko lizdą Vilniaus apygardoj, ar ta žemė jau yra jų savastis? Lenkai tiek but tėturi teisės savintis Vilnių, kiek ir činiai, arba USA. Varsuva. Taip ir su Vilniaus svarstyimu universitetuose.

Visai nereiktu ir galvoti. Lietuvių žemė, Lietuvos girios ir Vilnius lietuvių visuomenės istoriška nuosavybė. Čia nėra ko nei svarstyti. Tai pasaulio sukėję darbas Vilnių lenkams skirti. Mano tokia nuomonė. Jos. Barcaitis.

Žieminė 'vasara'

Jau antra pusė Sausio, o žiemos beveik mes dar neturėjom. Kas čia darosi su tuo oru, tikrai stebėtina! Buvo vis šilta kaip Kalifornijoje. Žinoma tame bėdos nėra, ir būtų gerai kad šitaip ilgai tęstusi. Vienok blogamai visgi apsiereiskia, tai šalčio ligos iš priežasties staigus oro mainymų si. Daugiausia nukentėjo tie kurie nežinojo, kaip užsilalkyti. —Tyras oras mięgant, šilti lengvi užsiklojimai ir atsargus maistas yra vienatinė išėitis šiame dalyke.

BIZNIERIAI. GARSINKITES "SANDAROJ"

Nori pigiai, paskutine mada ir tikrai gerai pasiutą kostiumą, palta ar kita rubą turėti — siudinkis L. G. KAZIUNO SIUVYKLOJ 311 E. Main Street New Britain, Conn. Gausi progos įsitikinti!

Busit visada patenkinti, jei siudinsitės kostiumus (siutus) ar paltus (overkotus) J. J. SATULOS SIUVYKLOJ 380 Park Street New Britain, Connj nes čia kainos pigiausios, darbas garantuotas ir pasiuvame paskutine mada.

John Fellrath
ANGLIES SANDELIS
Pavelykite mums pripildyti jusų anglies sanrė, nes dabar mes turime geriausias anglies
3316 MICHIGAN AVE.
DETROIT, MICH.

MIKES LUNCH
VALGYKLA
Geras maistas, mandagus patarnavimas. Raudasi Lietuvių svetainės name,
3566 Dix Ave.
DETROIT, MICH.

JOHN C. HARDER
KRIAUCIUS
Mes siuvame naujausias mados siutus, taipgi valome ir prosiname.
3525 MICHIGAN AVE.
DETROIT, MICH.

Telefonas S. B. 0441
Lietuvys Advokatas
Veda visokias provas, kaip civiliškas ir kriminališkas; padaro visokius dokumentus prie pirkimo ir pardavimo.
PRANAS J. KALINAUSKAS
332 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Residence Phone 8195
T. MATAS
REAL ESTATE AND LOANS
827 BANK STREET
Waterbury, Conn.

Telefonas S. B. 28-05-R
Lietuvys Optometristas
Išskaminuoju akis, priškiriu kinius ir kreivas akis atimaisu tinkamu būdu.
J. L. PASARATNIS, O.
447 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Išskaminuoju akis ir prištikom akinius.
H. S. Stone O. D.
Akių Specialistas
399a BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Tel. So. Boston 6502
Paul J. Jakmauh, M. D.
(Jakimavičius)
509 EAST BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

NADAS RASTENIS
ADVOKATAS
790 West Lombard Street
BALTIMORE, MD.
Telefonai:
Buto: Gilmor 0361
Ofiso: Calveit 5896

Vietos žinios

VIETINIAI DALYKAI

Nelaiminga Mirtis

Netikėta ir žiauri mirtis aptiko jauną lietuvį ristiką, p. Gentvilą. Telegrafo stulpas užmušė jį, nuvirdamas kartu su juo kuomet p. Gentvila buvo užlipęs ant jo dirbti.

Tai buvo puikus lietuvis ir išvaizda ir būdu: tvirtas, linksmas, MANDAGUS. Užtad jį visi mylėjo. Sandariečiai jam nupirko gėlių vainiką, nors jis ir nebuvo sandarietis. Reiškia, aukštas visur žiba.

Ideališki draugai

Užeinant į Sandaros ofisą antradieniais man teko pastebėti vieną labai gražų dalyką: tai draugų Sandariečių kooperacija darbe prie laikraščio ekspedijojos, Petrauskas, Jokubauskas, Jankus, Juodgudis, Balčiūnas — visi dirba išsiūsoję be jokio mokesnio už tai. Tokia draugiška parama yra materialė ir moralė. Šiandieninės didelės spausdinimo lėšos toli gražu pralenkia visas laikraščio lėšas, tad kas ta supranta ir padeda yra tikrai ideališkas žmogus!

Hydeparkietis

Patarimas merginoms
Kadangi siemet yra taip vadinamas Leap Year metas, tad merginoms turi teise kalbinti vaikus apsiavedimui. Musų apilinkėj neįbruksta gerus kavalierius, kurie be jokios matomos priežasties singeliauja. Aš patarčiau, tokius ne tik prašyti bet kaip nors gurdia priėmimo prispirti ir privesti istoti į stona moterystės. Vien tik prašymai tokių singelių nepakrutins.

Ginčo užbaiga

Nužudymas Snyderienės ir Gray padarė gilius įtekmes ir lietuvių moterims. Patyriau, kad daugelis jų labai atydziai sekė visą tą žmogžudžių bylą ir nemėgė ginčinosi dėl jų pamerkimio. Vienos sakė, kad bus nužudyti, o kitos tvirtino kad ne; esą moters kaipo silpno sutvėrimo pasigailėsią. Dabar likimas jų jau išspręstas. Snyderienė žuvo elektros kedėj su atgailos ir perspėjimo žodžiais: "trokštu, kad bausmė už mano nuodėmes būtų persėjimu ir lekcija visiems kitiems."

Automobilistams

Daug lietuvių turi savo automobilius ir galima pasididžiuoti, kad, ypač musų apilinkėj retai kam pasitaiko nelaimė. Vienok ir atsargieji kai kada netikėtai papuola į bėdą. Taip žinomas man vienas vyrukas pateko neva už greitą važiavimą. Tą dieną buvo žstatyti taip vadinami "Traf" spąstai, na ir pagavo. Patirta, kad geriausia nieko neargumentuoti su policistu, norint didesnės bausmės.

Kodel neskamba stygos?

Pereitų metų žiemą So. Bostone gyvavo dvi styginių (mandalino) orkestrai. Pirmoji, Viturys, patiekė puikų knertą ir dalyvavo daug kitų draugijų parengimuose antroji, Kanklės, nors niekur dar nėdalyvavo, bet jau beveik galėjo dalyvauti, nes smarkiai morfos. Bovo manoma, kad siemet tikrai duos savo koncerta bet kol kas nieko nesigirdi nei apie pirmąją

nei apie antrąją. Kodel? Kame priežastis? J uk žiema greit skrenda, atėis pavasaris ir vėl nebus galima nieko veikti. Kas nors tuomi turėtų pasirūpinti.

Bolševikų vargai.

Paskutiniame lietuvių bolševikų susirinkime atvyko tik keli memberiai ir tie patys atėjo drebėdami. Dalykas štai kame — nebūna to susirinkimo, kuriame nariams nereikėtų aukuoti, duoti ar "skolinti" Raudonojo Biznio bosams sunkiai uždirbtus centus. Dabar gi vėl reikalaujama net tukstantinio dolerių pataisymui breso-mašinos, kurios esą vienas šriubas išpuolęs, ir dabar įdėti jo nagalima net be tukstantinės.

Bostono apilinkėj bolševikų spēkos pastaruoju laiku visiškai pradėjo merdėti, bet tukstantinių reikalavimai dar greičiau privers jas išsiblaškviti. Pradeda susiprasti ir mulkinami darbininkai.

7 KP. SUSIRINKIMAS

ALT. Sandaros 7-os kp. įvyks ketverge sausio 19 d. Sandaros svetainėj, 327 E St. So. Boston, Mass. Visi nariai būtina dalyvaukite šiame susirinkime, nes yra daugelis svarbių reikalų aptarti. Pradžia 7:30 val. vakare.

Saukia valdyba.

LIETUVISKOS UZGAVIENĖS DORCHESTERY

Teko nugirsti, kad Dorchesterio lietuviai rengia didelę naujieną: tai yra vasario 21 d. Dorchesterio lietuvių užgavienes. Jau pasamdvyta ir puiki salė, kur galės erdvai sutilpti virš 300 svečių. Tai bus draugiškas užgavieniu praleidimas su gausia vakariene ir šokiais. Dorchester, kur daugiau 500 lietuvių turi savo namus, tokių parengimų senai reikėjo. Tai bus puiki progą arčiau savo tarpe susipažinti. Patirta, kad iš Cambridge, Harvardhill ir Lawrence žada pilni busai atvažiuoti. Užgavienes bus tikrai lietuviškos kaip Lietuvoj. Verta tikrai pagirti sumanytojus. Smulkesnių informacijų teikia p. Juozas Taurinskas, 72 Sumner St. Dorchester, Mass. Telefonas: Columbia 7467.

BABRAVIČIAUS—VANAGAIČIO KONCERTAI

Artistai: J. Babravičius ir A. Vanagaitis praeitą rudenį aplankė daug didesniųjų lietuvių kolonijų su originaliais koncertais. Art. J. Babravičiaus repertuaras susidėjo iš liaudies ir originalių lietuvių ir kitų kompozitorių dainų. Komikas A. Vanagaitis pratarpiais juokus krėtė su savo originalėms dainelėms ir deklamacijoms.

Tie koncertai turėjo geras pasekmes. Abejotina ar panašūs koncertai įvyks kada nors. Art. Vanagaičio rimti juokai ir deklamacijos, supažindino Amerikos lietuvių visuomenes su Lietuvos menininkais. Visus artistus-menininkus, pradedant nuo poeto, baigiant plastikais, art. Vanagaitis, visus minavojo. Jo "Apžvalgystė" tai yra originalus dalykas.

Artistams asistavo pianistas M. Yozavitas. Jis yra amerikietis lietuvis. Jo repertuaras susideda iš Chopino, Liszto ir kitų kompozitorių.

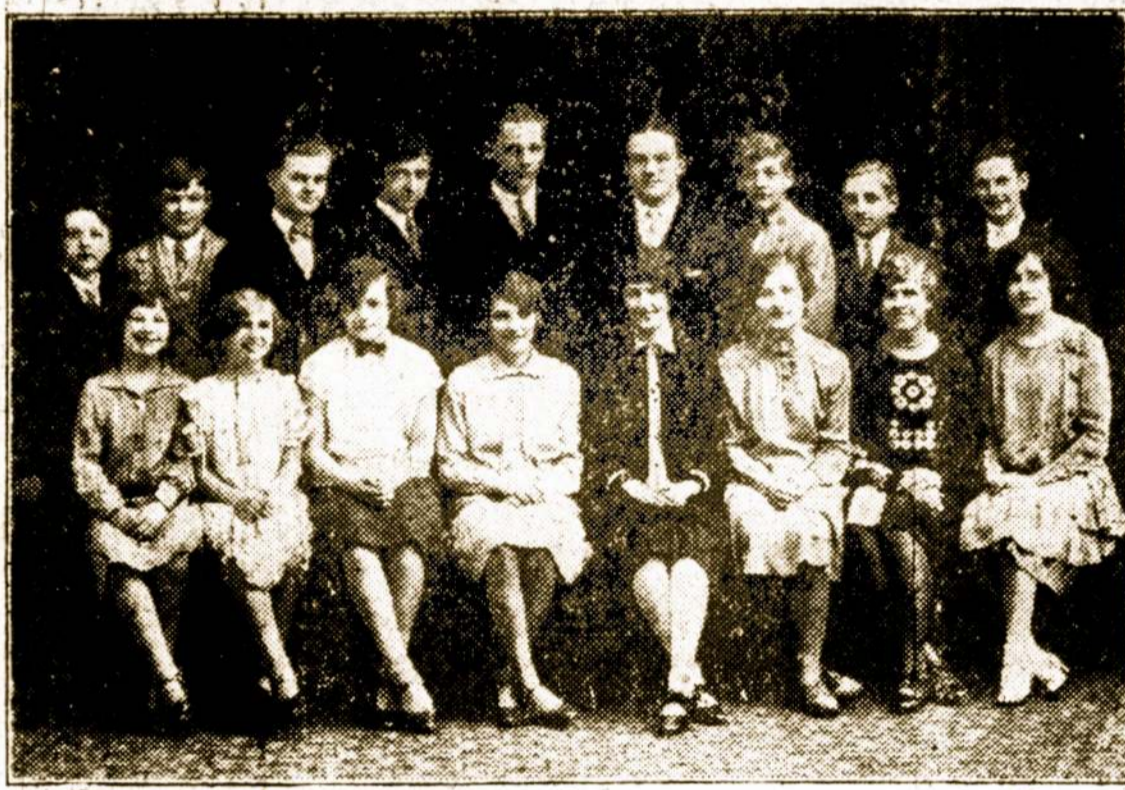
BOSTONO JAUNŲJŲ LIETUVIŲ KLIUBO

TEATRAS

"EKSCLENSIJA"

Linksmą Komediją 4 Veiksmuose iš Amerikonų Priepuolių Kaune

Arba kaip Amerikiečio butlegerio našė su duktere pateko į Kauno žuliku nagus, "aukštų žentų" bei šant, iš kurių jas du amerikiečiai laiku išgelbėjo. Komedija naujai parašyta ir pirmą kartą statoma Bostone ir jo apylinkėse. Vaidina jauni visi čia gimę Amerikos lietuvaiteis ir lietuviai, Bostono Jaunųjų Lietuvių Kliubo nariai.

Jaunųjų vaidintojų grupė.

VAIDINIMAS ĮVYKSTA SEKMADIENIO VAKARĄ, 7TĄ VALANDĄ

1928 m. Sausio-January 22 dieną

LIETUVIŲ SVETAINĖJE

KAMPAS E IR SILVER ST. SO. BOSTON, MASS.

Bilietu kainos tik 50 centų suaugusiems, ir 25c. vaikiams.

Kviečiami visi lietuvių ir rusų šalininkai apsilankyti pamatyti savo jaunosios kartos pirmą viešą kultūros darbą ir tuomi ju s paskatinti dar didesniam veikimui ateityje.

SO. BOSTON, MASS.

Bilietu kainos tik 50 centų suaugusiems, ir 25c. vaikiams.

Kviečiami visi lietuvių ir rusų šalininkai apsilankyti pamatyti savo jaunosios kartos pirmą viešą kultūros darbą ir tuomi ju s paskatinti dar didesniam veikimui ateityje.

Kviečia Rengėjai.

VISUOMIO PADĖKA

Siuo reiškiu širdingą padėkos žodį asmenims, siuo ar kitu padėjusiems man bekėliaujant su prakalbo mis, butent: Bostone Mikelsonui ir Neviackui ("Keleivio" red.), Pronskui ("Sandaros" red.) Kubiliam, Stukam, V—čiui, A. Rukui, Dr. P., prov. K. Šidlauskui, Ziaugams, Taurinskams, K. Pratapui, Biekšai, S-i, K-i; Worcesterio Dėdynam, Gotautui, Dr. Puskunigiam, Jasinskiam, Rupkevičiams, Krasinskiui, Montelloj Medusei, Vaičiūnam, P., Brocktone Kerei liam, Soughtone prov. Jutuliam, Kvedaram (tėvui ir sunui), Cesnulevičiam, Lignickiui; Norwoode Babilam, Povilam, Naviackam K.

A. A. J. GENDVILIO LAIDOTUVĖS

Miręs nelaiminga mirėcia James Gendvilas yra kilęs iš Barbariškių kaimo, Veprių valsė., Ukmergės aps., 32 m. amžiaus. Į Ameriką atvyko 1912 m. Čia dirbo prie Maldan Electric Company. Priklausė daug progresyviems draugijoms bei sporto klubams. Turėjo geriausį vardą tarp lietuvių ir amerikonų. Palaidotas laisvose Mount Hope kapinėse. Advokatas F. Bagočius prie jo kapo pasakė gražią prakalbą. Velionis Lietuvoj paliko seserį Anelę Gėdvilaite, čia Amerikoje draugę Bessi Skrston, su kuria buvo susižiedavęs.

Nelaimei atsitikus, jo artimiausi draugai Julijonas Simanavičius ir Vincas Jankus daugiausia padėjo trūsė, rūpindami velionio

ARTISTO SMUKININKO IR MUZIKOS MOKYTOJO

ANTANO ŽIDANAVIČIAUS MOKINIŲ

KONCERTAS

SEKMADIENI, SAUSIO-JANUARY 22, 1928

4 val. po pietų

LIET. COOP. SALĖJE, 26 LINCOLN STREET BRIGHTON, MASS.

Bilietų kaina: 50c. ir 35c. Vaikams 15 centų

Viršminėtame koncerte dalyvaus apie 30 mokinių: smuikininkų ir pianistų. Gerb. tėveliams kaip leidžiantis taip ir norintiems leisti savo vaikučius muzikos mokyklon, patartina atsilankyti ant šio koncerto, kur bus progą asmeniškai persitikrinti ir nuspręsti apie gabumus kaip mokinių taip ir mokytojo.

Šiame koncerte dalyvaus ir pats art. Židanavičius.

LIETUVIŲ LAIKRODININKŲ JUOZAPŲ M. DILĖ

366 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

"Darbininko" name, rumas

Pirk auksinį-auksuotą sidabrinį-sidabruotą laikrodį ir peiliuką fontanine plunksną arba ir paūliuką deimantinį žiedą arba ir kitoki dalyką. Visų visiems pirk pus DILĖ. Kainos ir sąlygos ir dalykai geriausi. (51-1)

PURITAN KEIKAI

Jei norite gerų keikų, tai brautuvėse ir kalaukit Puritan keiką, kurios išlepa

PURITAN CAKE CO. INC.

122-68 Cambridge St. Cambridge, Mass.

CROSS COAL CO.

LAWRENCE, MASS.

palaidojimui ir atliko paskutinį patarnavimą kaip tikram savo broliui. Laidotuvėse dalyvavo daug artimųjų ir draugų, buvo burelis ir Sandariečių. Gražiomis gėlėmis papuoštas jo kapas. Išėkis ramiai lyg jaunas ažuolas audros palaužtas. Laidotuvėse gražiai patarnavo p. Akunevičius.

LIETUVIŠKA APTIEKA

Jeigu norite visinų vaistų ir užuominom kaimom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų žvakų. Mes laikome užtikrintas gyvules nuo visokių ligų, kaip tai: nuo gripo, skrebių, nuo visokių žvėrių reumatizmo, nuo nušalimų nuo vėjų, kraujo valymui, nuo visokių plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptųjų ligų ir geriausias patarimus suteikiam, nuo patulimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirkėsite nus mus, surėdysite pinigų ir sveikata. Aptiekė visada bus mus o mes o mes o patarnausim kuo geriausiai. Paaukiame geriausias daktarus per telefona visą dieną.

D. CABITT

100 SALEM STREET. BOSTON, MASS.

POWERS & MEHEGAN

PLUMBERUOJAME, IVEDAME ŠILIMAS IR GYVA

163 WEST BROADWAY ARTI DORCHESTER ST

SO. BOSTON, MASS. Tel. So. Boston 4599.

REAL ESTATE

ROSLINDALE

Ant pardavimo 2 šeimynų namas — 5-6 kambarių, open plumbing, steamo šilumos arzuolo grindis, palei skvėra. Zema prekė. Pašaukite budavotoją. PARKWAY 1735-J

B. KONTRIM

LIETUVISKAS CONSTABLE
Real Estate, Insurance Broker
ir Justice of the Peace
545 E. BROADWAY
Tel. S. Boston 0605
Gyvenimas 120 Marine Rd.
Tel. S. Boston 2483-W
So. Boston, Mass.

PINIGU PASKOLA

Jei jums reikia pirmą ar antrą mažo ar didelio mortgage už žemumais finansuoti gali gauti pas mane, taipgi perku antrus mortgages.

P. J. KAY

10 Tremont St. Boston, Mass.
Room 508

LAIKRODININKAS

Petras Valukonis
1077 CAMBRIDGE ST.
Cambridge, Mass.

ANT RENDOS

3 ir 4 kambariai ant pirmų ir antrų lubų. Gražioje vietoj prie Thomas Park. Kreipkitės: 545 East Broadway, South Boston.

NEPRALEISKIT

1. BETA PROGA

Dvieju šeimynų medinė staba su penkiu automobilių garažium, City Point, ant East Sixth Street, netoli I. St. Keturi kambariai ant pirmo aukšto, namai ant antro. Vaidynės, šiltas vanduo, elektra, priekšiniai pianai. Gera progą žmogui, kuris turi vieną arba daugiau automobilių arba užsimanantis automobilių taigymu. Rėdų atneša netoli \$100 į mėnesį. Kaina \$8.900. Matyk A. J. Kupstis, savininkas.

2. BARGANAS!

South Boston Lietuviai jau beveik apipirio visas geriausias biznų vietas ir visi gerai gyvena. Pas mus šiomis dienomis pateko turbit paskutinis geras kambaras South Boston su gerai išdirbtu bizniu. Mes užtikriname jei žmogus paims kambarą supamta ta bizn arba norintis išmokti, gausi, garyti, gera gyvenimą. Biznis ir namas ant 2 šeimynų su trim kambariais užpakale krautuvės. Randų atneša \$95.00 į mėnesį. Bizn ir namą galima pūrikti už \$8000 o gal dar pigiau. Lengvoms išlygomis. Matykite tuojau A. J. Kupstis.

3. DORCHESTERY

Sečių šeimynų medinė staba, su 24 kambariais. Yra garas, elektra, pečiai, pianai, vieta del garų. Randų atneša \$160 į mėnesį. Irena \$4.800 lengvoms išlygomis. Matyk A. J. Kupstis.

4. SOUTH BOSTONE

Sečių šeimynų medinis namas, 27 kambariai. Randų atneša \$780 į metus. Prekė \$4500. Lengvoms išlygomis. Matyk A. J. Kupstis.

5. LAIKAS PIRKTI ANGLIUS IR MALKAS

NEPAMIRSKITE kad rudens ir žiemos laikas artina. Paprastai imant angliai ir malkos pabrangsta, tadgi neturite būti, pūkiute sake "Orberius". Kreipkitės pas A. J. KUPSTIS 332 WEST BROADWAY South Boston, Mass. Telephone So. Boston 1662-1373

P. J. AKUNEVIČIUS

LIETUVIS GRABORIUS

Suteikta geriausi paskutiniai patarnavimai

12 metų pa. rab. galima apsienu \$80 ir augščiau už d. lėlius. o už vaikams nuo \$20 ir augščiau. Figal ir gražiai.

Ofiso ir gyvenimo antrasis

820 E. 6-TH STREET SO. BOSTON, MASS.

Tel. So Boston 4486

TITUS P. GREVIS

Namų telefonas Univ. 1405

A. O. SALNA (SHALNA)

LIETUVIS ADVOKATAS

Balgas da Universitatu, Cornell University su A. B. G. Westington Univ. su LL. B.

"Darbininko" Name, (2-ros lubos) 366 W. BROADWAY

So. Boston, Tel. So. Boston 8396

K. ŠIDLAUSKO

APTIEKA

Kurioje galima gauti visokių gyvuolių ir įvairių šaknų, Reikale kreipkitės.

373 BROADWAY

SO. BOSTON, MASS.

Diena ir naktį Tel. University 8831-W

D. AZALETSKAS

GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS

877 & 188 Cambridge st. Cambridge, Mass.

Lietuviška Aptieka

Jeigu norite visinų vaistų ir užuominom kaimom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų žvakų. Mes laikome užtikrintas gyvules nuo visokių ligų, kaip tai: nuo gripo, skrebių, nuo visokių žvėrių reumatizmo, nuo nušalimų nuo vėjų, kraujo valymui, nuo visokių plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptųjų ligų ir geriausias patarimus suteikiam, nuo patulimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirkėsite nus mus, surėdysite pinigų ir sveikata. Aptiekė visada bus mus o mes o mes o patarnausim kuo geriausiai. Paaukiame geriausias daktarus per telefona visą dieną.

D. CABITT

100 SALEM STREET. BOSTON, MASS.

POWERS & MEHEGAN

PLUMBERUOJAME, IVEDAME ŠILIMAS IR GYVA

163 WEST BROADWAY ARTI DORCHESTER ST

SO. BOSTON, MASS. Tel. So. Boston 4599.